

LUCIAN EMANDI

CÂNTAREA FIULUI PIERDUT

și celelalte poeme

MIRADOR

Lucian Emandi

Cântarea fiului pierdut și celelalte poeme

Ediție îngrijită de Eugenia Popa-Petc
Ilustrații coperte, blănă: Mirosava Karkus
conectură: Tatiana Moș

Ediție: Ioan Mădăruț

Distribuitor: CIB & Bibliotecă Națională a României
EMANDI, LUCIAN

Cântarea fiului pierdut și celelalte poeme / Lucian Emandi.
Ard.: Mirador, 2020.
ISBN 978-973-164-308-3

821.135.1

Ediție: MIRADOR
www.mirador.ro

Lucian Emandi
Cântarea fiului pierdut și celelalte poeme

Ediție îngrijită de Eugenia Ponta Pete
Ilustrația copertei, Blazena Miroslava Karkus
corectură: Tatiana Moș

Editor: Ioan Matiuț

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EMANDI, LUCIAN

Cântarea fiului pierdut și celelalte poeme / Lucian Emandi. -
Arad : Mirador, 2020

ISBN 978-973-164-308-3

821.135.1

Editura MIRADOR
miradorul@yahoo.com

Lucian Emandi

**Cântarea fiului pierdut
și celelalte poeme**

Editura MIRADOR
ARAD, 2020

Lucian Emandi

15 februarie 1920 – 19 ianuarie 1998

Lucian Emandi

Argument

Ideea editării acestei antologii a apărut din dorința de a așeza la un loc toate poemele publicate în volume de către Lucian Emandi, de-a lungul vieții.

Consider că este o datorie de suflet, ca membri ai cenaclului care-i poartă numele, cenaclu înființat în urmă cu zece ani pe lângă Casa de Cultură, să promovăm opera poetului pecican.

Mulțumesc pentru sprijinul acordat Bibliotecii Județene „A. D. Xenopol“ din Arad, Anticariatului „Galeriile Cișmigiu“ din București și doamnei Dana Bucur din Pecica.

Proiectul a fost finanțat de Primăria și Consiliul Local Pecica.

În anul centenar Lucian Emandi, acest volum este un omagiu adus înaintașului nostru!

Eugenia Pete,

Director al Casei de Cultură „Doru Ioan Petescu“

Cuvânt înainte

Lucian Emandi (1920-1998) - un maestru al sonetului

Lucian Emandi este un poet arădean autentic mai mult decât oricare altul care a scris și a trăit vreodată aici în ultima sută de ani. Nu doar adoptat aici (ca Aron Cotruș, de exemplu, originar de pe Târnave, un mare poet arădean interbelic), ci născut la Pecica (1920), după Marea Unire (1918). El este și trăitor exclusiv în locurile natale, cu debut în presă aici (în "Hotarul", nr. 4 din 1937), dar și cu debut în carte ("Cântarea fiului pierdut", editura "Litera", Arad, 1940). S-a format intelectual așijderea (la Academia Teologică din Arad) și s-a afirmat, tot așa, în condițiile ostile, agresive ideologice, comuniste, de cenzură, ale primelor două decenii postbelice (anii 1950-1970). Lucian Emandi este imagine emblematică și dramatică a scriitorului arădean de epocă interbelică și de început de teroare postbelică. Un supraviețuitor mai degrabă decât un scriitor cu carieră publică la vedere, așa cum i s-ar fi convenit, în condiții istorice normale. O spun de la început: n-am cunoscut un autor mai singur, mai însingurat, finalmente din proprie voință, ca strategie de supraviețuire, ca o formă de autoapărare, decât Lucian Emandi! El era cel mai singur printre singurii, și ei, naufragați cultural, politic scriitori și intelectuali arădeni ieșiți din interbelicul românesc, trecuți și prin război și aruncați direct în infernul ideologic comunist: Marcel Olinescu, Al. Negură, Ion Th. Ilea, Eduard Găvănescu, Al. T. Stamatiad, Gheorghe Ciuhandu, Traian Mager, Tiberiu Vuia, Gheorghe Moțiu, Viorel Gheorghită, Isaia Tolan, Petru Pecican. Unii degrabă decedați după război, alții

condamnați politic și închiși în pușcării ori autoexilați în vest, alții anihilați complet de cenzura necruțătoare și dați apoi uitării.

Sunt câteva lucruri care i-au marcat pe toți. Fără ele nu putem înțelege nici destinul lor dramatic, nici specificul creației lor literare. Inclusiv al poetului Lucian Emandi. Acestea sunt, după părerea noastră, următoarele:

a. Mai toți scriitorii arădeni, debutați în interbelic, sunt de formație teologică (ortodoxă, Facultatea de teologie din Arad, mai exact) sau sub influența puternică a ei. Aceasta le-a marcat vizibil și continuu temele literare, chiar dacă erau în registru propriu.

b. Toți au trăit, în chip frustrant, reculul cultural al Aradului de după momentul lui de grație și de glorie al anului 1918 când Aradul a fost capitala doctrinară, ideologică a întregii intelectualități române din Transilvania și Banat. Prin ea, Aradul a pregătit și înfăptuit Marea Unire. Aradul a fost orașul corifeilor ei: Ștefan Cio Pop, Vasile Goldiș, Ioan Suciu, Ioan Rusu Șirianu, Sever Bocu, Ioan Papp. La Arad apăreau ca organe de luptă națională "Tribuna" și "Românul", cele mai importante publicații din Transilvania și Banat înainte de 1918. Ce importante erau ele, și cultural, se poate vedea bine și din faptul că în ele a debutat cel mai mare poet și filosof român de secolul XX, Lucian Blaga: în "Tribuna", cu poezie, în 1910, și în "Românul", cu eseu, un an mai târziu. După Marea Unire, paradoxal, ca o ingratură istorică, centrele culturale de forță din vestul noii României sunt însă altele, cele vecine Aradului, Timișoara și Oradea. Mai mult, după război Aradul decade, prin noua împărțire administrativ-politică a țării, una de tip sovietic, la condiția de "raion". Așa cum erau târgurile Ineu, Lipova, Sebiș. Cu consecința evacuării din Arad a tuturor instituțiilor superioare de învățământ și de cultură: facultăți, revistă de cultură (în România cultura e de model francez, literatură-centrist, revista literară valorizează totul, orice produs intelectual, nu

doar cel artistic. Existența ei, uneori mai mult decât a universității, este semnul relevant al unui centru de putere și prestigiu intelectual). Iar de post de radio, televiziune, de editură nici nu putea fi vorba. Urmarea: intelectualii de marcă, nativi sau rezidenți din Arad, fug de el spre cele două centre culturale noi sau spre București.

c. Toate publicațiile interbelice (mai puțin "Biserica și școala") sunt efemeride. Apar și dispar, uneori după câteva numere de la debut, în funcție de suportul precar al finanțatorului privat.

d. În anii interbelici, toată partea vestică a noii României, din Maramureș până în sudul Banatului, a trăit spaima "revizionismului maghiar". Că nu era doar un bau-bau al "naționaliștilor români", așa cum erau ei acuzați, ori un puseu enorm al unei paranoia colective, au dovedit-o, vai, evenimentele tragice din 1940-1945, odată cu Dictatul de la Viena, când am pierdut județele din nord-vestul țării. Literar, această stare de lucruri a marcat obsedant și continuu publicațiile arădene, cum era și "Hotarul" (1933-1940), acolo unde au debutat mai toți scriitorii locali, inclusiv Lucian Emandi (acesta la 17 ani).

f. După război, în anii crânceni ai comunismului, în special în "obsedantul deceniu" (formula îi aparține, se știe, lui Marin Preda), cei mai mulți scriitori arădeni, debutați în perioada interbelică, sunt interziși de la publicare, unii înfruntă închisorile comuniste ca deținuți politici (Viorel Gheorghită, Lucian Emandi, Petru Pecican), alții se exilează (Aron Cotruș). Abia în 1977, adică după 35 de ani de tăcere, Lucian Emandi reușește să publice, în sfârșit, un volum de poezii: "Lumina inimii", editura "Facla" din Timișoara. Cartea e salutată de Ștefan Aug. Doinaș (și el un arădean care a fugit de aici cât a văzut cu ochii), de Gheorghe Vrabie, Ovidiu Papadima, Ion Maxim, Ilie Măduța. Gestul lor e și unul instant de solidaritate, în fond toți erau, în ochii oficialităților, "elemente dușmănoase" ca autorul "Luminii inimii".

Acest context istoric, cultural, religios, politic mai ales, i-au constrâns pe scriitorii arădeni la destine asemănătoare în evoluția literară. În mare măsură însă rupte de cele ale centrului viu al țării, de felul în care se scria acolo, să zicem la București. Să nu uităm, vorbim de perioade de evoluții literare excepționale în România Mare, cele de după primul război mondial. Unele sunt de pionierat european. Marile curente literare, inovative, "dadaismul" (Tristan Tzara), expresionismul (în primul rând Lucian Blaga, cu "Poemele luminii", din 1919, întâiul volum liric cu vers alb din marea literatură română), modernismul (Arghezi, Ion Barbu, Bacovia), avangardismul, suprarealismul grupului de la București (Geo Bogza, Sașa Pană, Geo Dumitrescu, Ion Vinea, Constantin Tonegaru, Gellu Naum). Apoi, după "obsedantul deceniu", poezia "șaizeciștilor" care reînnoadă cumva legătura modernistă cu poezii interbelice (Nichita Stănescu, Ion (Ioan) Alexandru, Cezar Baltag, Marin Sorescu, Ana Blandiana, Adrian Păunescu ș. a. În comparație cu aceștia, poezia pe care o scriu poezii arădeni, pare, ca formulă, aparținând unei alte lumi. Ca specie literară, curent, canon. Nu e vorba doar despre sonet, un gen pururi viu, ci de-un clasicism sui generis, de-o poezie exclusiv în metru și rimă, în tematică explicită, inclusiv religioasă, patriotică și socială. Dacă exceptăm însă această defazare de retorică, atât de evident explicabilă prin realitățile crude ale marginii de vest a României dintre anii interbelici, dar și cei din primele două decenii de după război, vom observa adevărate frumuseți ale genului liric, în fond etern, clasic. În primul rând în sonet, unde excelează, ca puțini alții, Lucian Emandi. El are, după mine, sonetul cel mai curat, prin sunet, tehnică literară și limbă, din epoca sa, un sonet în care se produce admirabil osmoza dintre limba "veche și-nțeleaptă, limba vechilor cazanii", și noutatea lingvistică de ultimă oră. Iată o capodoperă de sonet marca Lucian Emandi:

Joc pur

Sinedrii de lumini certând mistere...
Balanța lumii prinsă-n pisc de gând
Măsoară zarea anilor, purtând
Pe-un taler visuri, dincolo durere.

Aruncă visu-n talgere himere
Hrănind cu ele secolul flămând,
Dar timpul în abis alunecând,
Nesățios tot altele mai cere.

În cast sobor de zboruri în volute
Joc de monade aripile-ngână,
Combustia durerilor le mână,

Mereu mai sus, prin vaduri netrecute.
Și-n lin zenit, nețârmurită mintea,
Stă-n arhetipuri – tuturor sorgintea-

O poezie valoroasă nu ține niciodată exclusiv de noutatea stilului ei, nici de tradiționalismul cultivat cu abilitate și cultură. Dimpotrivă, de multe ori ea satisface mai mult cititorul nedispus neapărat la șocul noutății stilistice exclusive. Cu atât mai puțin la cel corosiv, al contestării celui consacrat de gust și reflexe culturale adânci. Ceea ce reușește Lucian Emandi suplimentar, nu doar practicarea cu excelență a acestui gen liric, sonetul, este introducerea în el, - deși acest gen pare etanș, strălucind, uneori orbitor, doar formal - a vieții crude, dramatice, cu iz personal, chiar biografic. Iată cum intră într-un sonet excepțional, singurătatea de aproape o viață întreagă a lui Lucian Emandi:

Marele zid

De ani, împrejuru-mi tot sui
 Un zid nesfârșit de cuvinte,
 S-apropie noaptea și nu-i
 Scăpare din chingile lui,
 Tot crește, tot crește-nainte.

Croit-am din vis metereze
 Și turnuri de pază înalte,
 Iscoadele inimii, treze,
 La cruce de veac să vegheze
 Tot alte miraje... tot alte!...

Dar vremea mă-ngroapă curând
 În zid cu năluca tăcerii, -
 Se sfâșie duhul cu săbii de gând
 Și inima arde jucând
 Sub zodii, în vâlvele serii.

De ani nesfâșiți, de-o viață,
 Sub lespezi de vorbe mă-nchid
 Și-n turnuri străjerul din ceață, -
 Tăcerea, - doar ea se răsfată
 De veghe pe marele zid.

Confesiune și artă poetică excepțională. Există aici, atât în formula transparent baladescă, un sunet de Doinaș, un poet apropiat și biografic, și ca sensibilitate lirică, al poetului.

Lucian Emandi, prin această antologie, ce se vrea integrala poeziilor sale, oferă posterității, deja fără reticența și spaima care l-au încercat o viață întregă, chipul unui poet într-un tot remarcabil.

Vasile Dan

Arad, iulie 2020

CÂNTAREA FIULUI PIERDUT (1940)

Cântarea fiului pierdut

Sunt fiul cel pierdut în lume, Tată,
Iar sufletu-mi bolnav ascunde patru zări;
Te caut, Doamne, tot mereu în depărtări
Și totuși nu Te aflu niciodată
Ci ascultând a lutului chemări
Mă mistui tot în marea 'nvolburată
A patimilor, mă cufund, o, Tată,
Cu totu-n apa neagră a acestei mări.

Sunt Fiul rătăcit...recheamă-mă, Părinte,
Din nou la Tine și inel îmi pune
În degetul meu ce s-a ridicat
Profanator spre cerurile Sfinte...
Și-atunci când Te-oi găsi, eu nu-ți voi spune
Să-mi dai vițelul cel mai gras înjunghiat,
Ci numai să mă ierți, Părinte, de păcat.

Îmi caut umbra

Alerg pierdut pe drumul vecinicii,
Gonesc mereu prin negurile sumbre,
Și-așa, în taină, printre mii de umbre,
Îmi caut umbra dulce a prunciei.

Dar n-o găsesc... pierdută-i în abisuri
Și e-n zadar s-o caut, zadarnic acum...
S-a rătăcit de mult în neguri și în fum
Cum se pierdură-n taină atâtea mii de visuri.

Doar uneori noaptea apare zâmbind
Copilul în mine, copilul cel vechiu; –
În el văd iubirea, aud visuri mugind...

Iar atunci mă desprind din casa-mi de lut,
Plutesc în noianuri spre cerul străvechiu,
Îmi iau umbra-n brațe și-n tain-o sărut.

Mama

În noaptea asta neagră ce mă-nghite
Pe fiecare clipă tot mai tare,
Mai strălucește câte-o lumânare
Ce-mi luminează căile-nvechite.

De n-ar fi ea, m-aș rătăci în zare
Printre mumii de vremuri rebegite,
Și-n haosul de rele nesfârșite
Ar tremura ultima mea cântare.

Iar eu m-aș pierde odată cu cântarea
Furat de valul relelor din lume,

Și de viață n-aș mai ține seama,
De n-ar fi luminată toată zarea
De-o flacăra plăpândă fără nume...
Această scânteiere ești tu, mamă.

Amurg pe ape

S-a stins pe ape focul de rubine
Iar Mureșul se zbuciumă-n tăcere,
Purtând din veci a apelor avere
Spre zări întunecate, fără fine.

Eu stau pe malul lui ce-n umbră pierd
Scriind un cânt, copilo, pentru tine,
Iară amurgu-ncet pe ape vine
Mânând lumina-n tainice unghere.

Iar tu?...Privești aceleași ape, poate;
Te-mbeți și tu de zâmbetu-nserării
În alte părți pe malu-acestei ape;

Însă nu știi că valurile toate
Ascund în ele farmecul cântării
Ce am lăsat din sufletu-mi să scape.

Amurg

Când se pierde ziua-n amurg
Vin amintirile spre noi
Încet, și se scurg
Ca niște turme de oi.

Mulți dintre noi atunci
Ne-mbrățișăm cu visele prăfuite
Și ne vedem prunci...
Sărmane vise, tălângi ruginite.

Cântecul vostru răsună în seară
Rebegit și vechiu și stingher
Dar cine-l va mai cânta iară,
Dar cine-l va mai plânge sub cer?

În amurg când se sting lumini și când
S-aprind din nou lumini în vecie,
Năvălesc ca niște turme de gând
Visurile noastre din copilărie.

Privighetoarea

Poetul sta singur în noaptea de vară,
O noapte cum el n-a mai văzut niciodată...
Tot cerul era numai zâmbet, și-afară,
În noapte cântau o privighetoare și-o fată,

Privighetoarea cânta pentru el și pentru noaptea înstelată,
Fata se-ngâna cu trilul privighetorii
Și cânta cu vocea ei minunată
Pentru toți tinerii din lume... pentru toți muritorii.

Poetul era tânăr, și ascultând cu fruntea plecată
Abia își mai putea stăpâni plânsul...
Măine, ce folos că vor cânta toate privighetorile pentru dânsul,
Dacă nu va mai cânta nicio fată?

Poemul cântărețului îmbătrânit de vreme

Mai încerc și eu câteodată să cânt
Și să prind luceferi cu plasa
În care prindeam când eram prunc fluturi,
Dar mă îndrept tot mai mult spre mormânt.

Îmi place și acum să-ndrăgesc câte-o fată
Și să merg seara cu feciorii prin sat;
Să fluier cu ei și să cânt să răsunе tăria,
Dar nu pot să mai iubesc adevărat niciodată.

Mă mai amăgesc și acum iernile de argint
Și toamnele triste asemenea mărilor moarte,
Și mai încerc câteodată să adun surâsurile lui Dumnezeu în pururia,
Și să cred în iluzii, în iluziile care totdeauna mă mint.

Primăvara

Primăvara a crescut în noi
Ca un dangăt de clopot în seară,
Natura s-a sculat din morți iară
Prin codrii goi.

Și totuși crucile morților
Mai stau gârbovite și vechi
Când viața bate încet la urechi
Și-n lemnele porților.

Viața a crescut în mine
Și sufletul străbunilor a crescut,
E primăvară în tărie și-n lut,
Dar cine-i primăvara, cine?...

Primăvara asta a crescut în noi
Ca un cântec de toacă în munți
Alte primăveri ne-or găsi cărunți
Și-om plânge atunci privind înapoi.

Dar cine-i primăvara, cine,
De vine și pleacă, precum sufletul morților?
Amice, vor putrezi ca lemnele porților
Visele în voi și în mine.

Rugăciune

Doamne, de-aș putea să Te adun în mine
Și să Te împart apoi, anaforă de gând,
Tuturor aceluia care vin plângând
Să îngenuncheze-n colb de vise sub povara bolților senine.

Doamne, de-aș putea să-Ți ar ogoarele
Și să pun în ele grâu și rugăciuni,
Ca să crească-n holde spice și minuni,
Să le binecuvânteze frații mei și soarele.

Doamne, de-aș putea să-Ți pasc și turmele
Și să cânt din fluier de oier;
Să mă urc cu doina până-n cer
Și acolo să-mi pierd urmele.

Destin

Voi fraților veți învinge,
Numai eu voi cădea totdeauna înfrânt,
Voi veți învinge cu toți viața,
Fiindcă zeii v-au sădit adânc în pământ.

Eu însă trebuie să cânt
Și să arunc cu noroi în destin;

Eu trebuie să cânt pentru voi toți
Și să vă cuibăresc visurile prin biserici de crin.

Eu trebuie să cânt și să ard
Cu sufletele acelor care s-au stins,
Și cântând să vă dădăcesc visurile,
Pentru ca la urmă să cad numai eu singur învins...

Iubire-n agonie

Acum e poate cea din urmă dată
Când zâmbetu-i senin mă mai încântă,
Iar glasul ei ce domolit cuvântă
Nu-l mai ascult de-acuma niciodată.

Doar chipu-i îmi va reveni în minte,
Din când în când ca o icoană veche;
Și-or trece țârâind pe la ureche
Toate visările de mai 'nainte.

Dar ea zadarnic mai spera-va, poate,
Să-i fac din când în când câte-o cântare...
Visări nebune, strângeți-vă toate,

Să vă-nvelesc cu vălul de uitare,
Ca să purtați în lumea-vă pustie
Iubirea mea ce e în agonie.

Durere

Durere, tu ești o salcie plângătoare
Ce îngenunchezi la marginea apelor vieții.
Pe ramurile tale mohorâte cad din zborul lor
Toate sufletele ca niște păsări călătoare oboșite.

Durere, în templul tău
Cu întunecimi de codri seculari
Sunt risipite toate frunzele speranței
Și petalele fericirii.

Trec prohodind în scăpărări de frunze moarte
Toate sufletele îmbrăcate în haină de doliu,
Iar la umbra ta stau ca la umbra Vavilonului
Toți robii tăi și plâng...

Suflete ce te scalzi în apele vieții,
Când valurile te vor abate
Către salcia de la marginea apelor,
Atunci, suflete, să nu plângi...

Să nu plângi, suflete,
Pentru că Durerea-i numai o mumă vitregă,
O salcie plângătoare la marginea unui ocean,
Un punct pierdut în imensitate...

Să nu plângi, pentru că-ți vei lua iar zborul
Peste mările vieții

Și vei lăsa Durerea să se piardă-n urmă-ți
Ca o salcie plângătoare la margini de ape.

Zvon de primăvară

Primăvara se anunță așa:
Ca un mărtișor și două vorbe dulci...
Și de-aci 'nainte, seara când te culci
Ore-ntregi în patu-ți te vei frământa.

Vin de la o vreme și-n fereastra zării
Bat ca niște umbre cu aripi de soare
Păsări călătoare,
Care-aduc cu ele taina depărtării.

Tu privești în zare cum sosesc cocorii
Și frământă în minte
Vorbe de descântec, mistice cuvinte
Care să alunge din sufletu-ți norii.

Și privești, amice, îmbătat de soare,
Cum se pierd cu-ncetul norii triști și grei,
Dar nu știi că norii ce plutesc în zare
Au rămas cu toții, pleoape de-ntunerice peste ochii mei.

Femeie

Câți nu te-au cântat de-a lungul vremii
Ca să-și potolească rana inimii și-amarul,
Câți nu te-au cântat cu ochii aprinși de doruri
Și cu fețe albe ca și varul?

Câți nu și-au legat de tine nemurirea
Și te-au scos de sub aripa vremii și-a uitării,
Câți nu te-au chemat o viață-ntregă...
Și la câți ai dat răspuns chemării?

Câți te-au căutat și cât de tristă e povestea lor,
Cât amar au suferit în viață de pe urma ta, cât chin,
Fiindcă frumusețea ta a fost balsam pe rana tuturor,
Numai pentru dâștii a fost venin.

Gol

Mi-e sufletul gol ca nesfârșitul,
Un gol în mijlocul căruia
Se ridică templul iubirii.
Din toamnă, uitarea s-a așternut, neagră,
Ca un fâlfâit de aripi obosite, în suflet.
Amintirile, – mozaicuri încrestate de timp
Pe răbojul sufletului, s-au veștejit.

Mi-e sufletul o piramidă egipteană
În care dorm mumiile trecutului,
Mumiile amintirilor.
Viața mi se scurge solitară
Ca Nilul prin deșert,
Iar iubirea se adapă ca o floare de lotus
Din fluviul vieții.

Primăvară, ce vii și faci ca Nilul vieții
Să se reverse în pustiurile sufletului,
Reînvie-mi trecutul, dezgroapă-mi amintirile,
Primăvară, umple-mi sufletul cu viață nouă...
Umple-mi-l cu iubire nouă.

Poema sufletului meu

Sufletul meu e ca o undă sonoră
Ce-a pribegit pe aripile vremii din veac.
Umbra veacurilor a trecut pe lângă el
Nefăcându-l să vibreze.
Stafia Durerii s-a strecurat pe lângă el
Ca o zeiță bătrână, dar vâltoarele ei
Nu l-au putut cuprinde.

Focul iubirii nu l-a încălzit,
Ci sufletu-mi era rece ca vremea...
Numai uitarea îl învăluia mângâietoare

Cu haina ei posomorâtă ca o mare de lacrimi
Sufletul meu trăia scaldându-se-n lumină,
Dar nu vedea lumina; trăia în vreme,
Dar vremea se furișa pe lângă el, neatingându-l.

Ftizicul

L-am Întâlnit într-o duminică-n oraș;
Îl cunoșteam demult, de când era copil,
Și l-am oprit: mergea spre sanator
Purtând în suflet Primăvara și luna lui April.

L-am întrebat de-i trist. El n-a răspuns nimic
Ci a zâmbit și a privit în zare.
Eu am tăcut. El iar. Apoi, de la o vreme
Mi-a zis: viața noastră-i dragoste și soare.

Din nou tăcu, și iar privi în zare...
Pe lângă noi trecea încet o fată;
Amicul meu bolnav îmi strânse mâna:
Mă duc, mă cheamă primăvara asta minunată.

Eu l-am privit din urmă cum se depărta
Crezând în dragoste, în viață și-n primăvară,
Și m-a cuprins un gând; el crede-n toate iar eu în nimic.
Eu voi trăi, și dânsul poate mâine o să moară.

Inscripție pe o scrisoare

Scrisoarea asta pleacă prea târziu
Din toamna sufletului desfrunzit și rece...
Scrisoarea asta pleacă prea târziu
Și poate-ar trebui să nu mai plece.

Dar toamna e prea tristă, și-i grea precum un gând
Iar pasărea bolnavă nu poate să mai steie
În toamnă și în moarte, ci pleacă vrând nevrând,
Scrisoarea asta pleacă mult prea târziu, femeie.

Un gând e greu ca vremea și 'nalt cât o durere,
Dar pot să-l port în mine și să-l rup în două;
Scrisoarea asta însă e-o pasăre bolnavă,
Ce trebuie să plece, că-n suflet bate vântul.
E toamnă, frig și plouă.

Poeme pentru sfârșit de iarnă

Oare de ce nu mai vin păsările
Din țările depărtării de foc?...
Să vină mai degrabă
Și să aducă primăverile-n cioc!

Să vină odată, că-i demult
De când au plecat încărcate de dor

Spre țările în care înfloresc minuni
Și se rătăcește gândul prin domuri de nor.

Oare de ce nu mai învie pădurile
În care au putrezit atâtea nevoi;
Și de ce întârzie așa de mult păsările?...
Nu cumva s-a sfârșit veacul
Și nu se vor mai întoarce niciodată 'napoi?

Cântec de toamnă târzie

M-am rătăcit în Toamnă precum neștiutorii într-o carte,
Și nu-mi mai aflu crucea înfiptă-n veșnicie,
Și nu se găsește nimeni aieva să vie,
Să-mi reînceapă cântul, să-l cânte mai departe.

Târziu în amurguri, natura-și scutură petalele vieții
În talgerul de gând al neființei ca-ntr-o mare moartă,
Iar când se-nnoptează nu mai bate nimeni la poartă,
Nu mai bate nimeni, s-au dus toți drumeții...

M-am rătăcit în Toamnă ca într-o moarte dulce
Și-aș vrea să vină cineva să-mi țină de urât
Și să-mi înceapă cântul. Aștept numai atât,
Dar nu mai vine nimeni în Toamnă să se culce.

Indesprețuirea neputinței

La lucru drag, prietene, și poezie
Să ridiceți lumii simțământ,
Din dorurile noastre fulgerate
Numai să văzăm și să zărim altele.

La ce-am mai mai să de-acum să scriem
Aici, la margini de simțământ,
Că doar să scriem, să scriem să scriem
Pe margini Călugăr pe apă.

Să nu uităm
PESCARI DE NĂLUCI
(1942)

Întreaga, înțelegerea noastră de viață
Va vedea prin ochii și prin pielea
Să se scrie pe apă... înțelegem

Pescari de sălbatec

Demult, în vremea de stăruie
Căpșa pescar din Calicea
Așa se scrie, scrie și scrie
Din ape care le-nțelegem.

Întâmpinarea meșterilor

La lucru dragi prieteni, să pornim
Să ridicăm biserici minunate;
Din dorurile noastre fulgerate
Numai altare știm să zămislim.

La ce-am mai sta de-acum să zăbovim
Aici, la margini de singurătate,
Că doar ni-i scris: cu inimi sângerate,
Pe muntele Golgota să suim.

Să nu mai stăm, prieteni, că-n zadar
Cercăm să frângem gândurile-n noi
Și să îngenunchem lângă cuvinte...

Tovarăși, frunțile acestea ca de var,
Va trebui prin toamne și prin ploii
Să le urcăm pe piscuri... Înainte!

Pescarii de năluci

Demult, în vremurile sfinte,
Câțiva pescari din Galileea
Au ostenit, cercând să scoată
Din ape mreștile-ncărcate.

Pe-atuncia înflorea în lume
Minunea, iar Nazarineanul
Umblând pe apele-nserării,
Certa furtunile și valul.

Într-un târziu, pe când pescarii
Porneau cu gândul către casă
Și mrejile dormeau în ape,
Crescu în zări Mântuitorul.

Cu mâna-ntinsă peste veacuri
Șopti o binecuvântare,
Iar mrejile îngenuncheate
Au fost umplute dintr-o dată.

De-atunci pe malurile vremii
Adorm cu gându-n orice seară
Pescarii de năluci ce-așteaptă
Să vadă răsărind pe ape
Luceafărul din Galileea.

Sobolul

Din beznă mi-am țesut viață și mormânt
Și-adeseori aici mi se năzare
Că-mi intră-n carne așchii mari de soare
Care mă-ndeamnă-n lume să m-avânt.

Atuncea întunericul mă doare
Și-aș vrea să mi se-nalțe fruntea-n vânt
Să pot ieși afară din pământ,
Din aspra și eterna mea-nchisoare.

Iar alteori, în noaptea mea amară,
Când stau s-aștept găngania nălucă,
Aud chemarea lumii dinafară.

Mă-ndrept atunci spre câte-o rădăcină
Plângând amarnic, pentru că m-apucă
O sete nesfârșită de lumină.

Meșterul Manole

În viață m-am luptat, dar am căzut învins;
Și îndreptându-mă spre moarte, am rămas
Cu drumurile-nmănunchiate într-un pas,
Iar pasul moartea nu mi l-a cuprins.

Pe frunte, timpul mă sărută ceas cu ceas,
În jurul meu, vecernii de argint au nins;
M-am rătăcit în lume singuratic ins,
Și-n oaza nemuririi am făcut popas.

Mă doare ochiul, că prea mult am vrut
S-arunc privirea-n nepătrunsa vreme,

Iar gându-n sihăstria mea de lut
Se zbuciumă ca un cocor rănit.
În viață-am renunțat mereu, dar am zidit,
Și-nchis în zid, pribeagul suflet, geme.

Olimpianul

Câtă lumină-am risipit... și iată
C-aș vrea s-adun în inima pustie
Toată lumina, ca-ntr-o cochilie,
Și s-o mai pot împăraștia odată.

Strângând la piept lumina ca pe-o fată,
M-aș risipi cu dânsa-n veșnicie
Discret, ca-n lume nimeni să nu știe
Ce crunt mi-a fost viața sfâșiată.

Căci azi, de fruntea mi-i senină încă
E pentru că durerea o atinse
Prea mult cu aripile ei de gheață.

Sub frunte, poate rana e adâncă,
Dar pe zăpada frunții sunt aprinse
Lumini ce vin de dincolo de viață.

Zeus plângând

Pe muntele Olimpului e seară
Și nu se mai arată nicio rază
Din strălucirea de odinioară,
Doar Zeus singur, el mai priveghiază.

E mult de când așteaptă sus pe munte,
Ce-așteaptă, poate n-ar putea să spună...
Și iată...din adânc de zare,
Se urcă-n ceruri un crâmpei de lună.

Stă Zeul singur și privind la cerul
Din care oamenii l-au dat afară,
Cu cât se urcă luna mai înaltă,
Cu-atâta fața lui e mai amară.

Târziu, în noapte luna când apune,
Pe munte sus, rămâne numai dânsul;
Și ridicându-se, înalt cât veșnicia,
Pe Zeu îl podidește plânsul.

Chemare

Veniți din patru vânturi, prieteni fără nume,
Să cucerim lumina ce-a mai rămas în lume.

Și să pornim cu dânsa ascunsă în poeme
Spre țara minunată de dincolo de vreme.

Târziu, când vom ajunge pe-a gândului colină,
Ne-om îmbrăca ființa în mantii de lumină.

Și poposind în urmă pe piscuri mari de slavă,
N-o să mai muște vremea din inima bolnavă.

Creșteți flori...

Creșteți flori și nu-nfloriți,
Că pe unde vă iviți
Nimănui nu trebuieți.
Creșteți flori cât dorurile,
Să vă bată vânturile
Ce gonesc pământurile.

Și să creșteți tot mereu,
'Nalte pân' la Dumnezeu,
Să-nfloriți acolo sus,
La fereastra lui Iisus:
Arătări fără prihană,
Dintr-o lume pământeană.

Doruri neîmplinite

Grădina când o vezi în asfințit
Cu-atâtea flori într-însa răstignite,
Îți pare că-i un suflet chinuit,
Iar florile sunt doruri ne-implinite.

De te apleci și rupi o floare,
Să n-o arunci pe urmă-n tină;
E poate o durere-n fiecare,
Ori un avânt înspre lumină.

Ci de-o culegi, apropi-o de buze,
Sorbindu-i tot parfumul din petale;
Sărut-o și pune-o lângă suflet,
Spre a se-nfrăți cu dorurile tale.

Gândul

Gândule plăpândule
Țările umblându-le,
Tu cunoști și înțelege
Dorurile lumii-ntregi.

Gând plăpând și nevoiaș,
Gândule, ruga-mi-te-aș

Și să pornim cu dânsa ascunsă în poeme
Spre țara minunată de dincolo de vreme.

Târziu, când vom ajunge pe-a gândului colină,
Ne-om îmbrăca ființa în mantii de lumină.

Și poposind în urmă pe piscuri mari de slavă,
N-o să mai muște vremea din inima bolnavă.

Creșteți flori...

Creșteți flori și nu-nfloriți,
Că pe unde vă iviți
Nimănui nu trebuiți.
Creșteți flori cât dorurile,
Să vă bată vânturile
Ce gonesc pământurile.

Și să creșteți tot mereu,
'Nalte pân' la Dumnezeu,
Să-nfloriți acolo sus,
La fereastra lui Iisus:
Arătări fără prihană,
Dintr-o lume pământeană.

Doruri neîmplinite

Grădina când o vezi în asfințit
Cu-atâtea flori într-însa răstignite,
Îți pare că-i un suflet chinuit,
Iar florile sunt doruri ne-implinite.

De te apleci și rupi o floare,
Să n-o arunci pe urmă-n tină;
E poate o durere-n fiecare,
Ori un avânt înspre lumină.

Ci de-o culegi, apropi-o de buze,
Sorbindu-i tot parfumul din petale;
Sărut-o și pune-o lângă suflet,
Spre a se-nfrăți cu dorurile tale.

Gândul

Gândule plăpândule
Țările umblându-le,
Tu cunoști și înțelege
Dorurile lumii-ntregi.

Gând plăpând și nevoiaș,
Gândule, ruga-mi-te-aș

Să te duci și să te sui
În slăvile cerului,
Ca s-o-ntrebi pe steaua mea
Cum mi-i scrisă zodia.

Gândule plăpândule
Slăvile urcându-le,
Sui-te la Dumnezeu,
Să-ntrebi de norocul meu...
Și de nenorocul meu.

Ceasornicul

Târziu în noapte, inima și ceasul
Își înfrățesc bătăile stinghere,
Iar timpul își întinde pasul
Prin întunerici și tăcere.

De ani, ceasornicul aceleași ore bate,
Și-aceleași ore le arată totdeauna...
Prin noapte, clipele din vreme scuturate,
Le-adună inima tot una câte una.

Se scurge timpul: ceasul îl măsoară,
Însă nu poate să-l oprească;
De-ar sta ceasornicul, aceeași oră,
Mereu încearcă să ne amăgească.

Dar inima când stă, în van mai bate ceasul
Și veșnicia-n ore o împarte...
Iar timpul în zadar și-ntinde pasul,
Nici timpul nu va merge mai departe.

Înscripție pe amintire

Numai amintirea va învinge anii,
Inamicii veșnici ai vieții noastre...
Tremurând nostalgic, în livada lumii,
Or să crească 'nalte florile-i măiestre.

Lângă amintire vom simți lumina
Anilor ce-n viață ne-amăgiră-adesea,
Și cu ea alături, hoinărind prin vreme,
Toată suferința va avea-nțeleș.

Peste anii noștri și peste viață
O să se înalțe domul amintirii,
Iar prin ani, odată, vântul veșniciei,
Va preface-n țândări nava fericirii.

Vremea care vine n-o să poată însă
Inimii să-i fure dalba strălucire,
Căci din calea vremii și a bătrâneții
Inima se-ascunde lângă amintire.

Cântec pentru Maria Magdalena

Maria Magdalena, e prea târziu acum,
Ca să îți pleci genunchii și să cerșești iertare;
E prea târziu că-n mine hulubii amintirii
Își fîtură aripa întinsă de plecare.

Te-am așteptat atâta la răsândia vieții,
Cu sufletul pe drumuri, ca un haiduc brumat;
Eram pe-atuncea tânăr și-n pragul tinereții
Am ostenit, Mario, de-atâta așteptat.

Azi fruntea asta albă m-apasă ca o cruce,
Iar inima pribeagă mi-a înghețat în piept;
Maria Magdalena, hulubii amintirii
Îndată se vor duce...
E prea târziu acuma ca să te mai aștept.

Autumnală

Trecem prin toamnă solitari și gravi
Și ascultăm cum plâng frunzele-n vânt;
În urma noastră plopi înalți cât niște gânduri
Fac punte între cer și-ntre pământ.

Străbatem toamna plini de ploaie și de dor
Și răsândind iubirea pe păsări călătoare,

Ne pogorâm în suflet întunecați și triști,
Ca să gonim dintr-însul și cel din urmă soare.

Pornim în toamnă pe cărări dosite
Și ne oprim adesea ca să privim 'napoi;
Pornim prin toamnă neștiuți de nimeni,
Spre a ne pierde toți în toamnele din noi.

Se duc toamnele și anii

Se duc toamnele pe lângă noi,
Se tot duc, iar noi ne uităm lung
În urma lor,
Și nu putem să le mai chemăm înapoi.

Și anii se duc, rebegiți de frig și de drum greu,
Și-ți trec pe la poartă ascunși în glugile lor lungi;
Și anii se duc, se tot duc pe sub ferestrele tale mereu,
Dar nu poți niciodată să-i mai ajungi.

Se duc toamnele și anii, dar tu nu umbrești
Pe răboj nici un semn, ci privești mai departe în van,
Și numai într-un târziu te trezești
Că ți-a bătut la poartă și cel din urmă an.

Atunci ți se pare că-i frig și-ncerci să faci foc în odaie,
Dar e târziu... și anii nu mai vin înapoi.

Și-atunci, încuind toate ușile pleci și tu,
După anii care s-au dus, prin vânt și prin ploii.

Sonetul nopții

Când peste toate, noaptea-ntunecoasă,
Se lasă ca o pasăre de pradă,
Cerul imens e-asemeni cu-o ogradă
Dumnezeiască și misterioasă.

Din când în când câte o stea fricoasă
Deschide-n noapte pleoapa ca să vadă
Cum întunericul se ia la sfadă,
Cu luna ce-nflorește luminoasă.

Luceafărul clipește-n înălțime
Cântând o liturghie de lumină,
Iară văzduhul își deschide vama

Prin care din tărie o să vină
Neliniștita tainelor mulțime...
Și-atunci, în noapte, te cuprinde teama.

Cântec simplu

Curând va crește-o primăvară nouă,
Ne va cuprinde ca o apă mare,
Când păsări cu aripa de lumină,
Vor scrie-n suflet semne de-ntrebare.

Vom alinta din nou mâna iubită
Care ne-a mângâiat de-atâtea ori
Și vom culege pentru fata dragă
Din câmpurile primăverii flori.
Și-ntr-un târziu, cu mâna obosită,
Vom scrie poate o cântare
Pentru luminile pe care le purtăm în suflet
Și pentru tinerețea noastră-amăgitoare.

Cântec pentru somnul Domniței

Foicică foicea,
Când s-aprinde-n cer o stea
Versul mi l-aș înstruna
Și-aș cânta mări, cânta,
Cântec lin și minunat
Pentru fata de-mpărat.

Aș cânta și-aș împleti
Somnului și liniștii,

Gândului și dorului,
Dorului fârtatului,
Un covor de ghiocci
Plin cu visurile ei.

Și-aș cânta și-aș legăna
Și din cer că aș chema
Îngeri mici cu floricele,
Să coboare pe sub stele
Și s-aprind-o luminiță
Pentru somnu-i de Domniță...
Luminiță mititea,
Lângă somn de dalbă stea.

Poem

În sufletul meu a murit o fantomă într-o seară târzie,
Iar la căpătâiul ei au priveghiat un ciopor de stele...
Din când în când câte una din ele
Se mistuia de durere, stingându-se ca o făclie.

Îngropăciunea s-a săvârșit noaptea pe lună, când
S-au pogorât luceferi îmbrăcați în odajdie scumpă,
Să cetească prohodul și cădelnițând
Să sune cântări de-ngropare din tulnic de gând.

La înmormântare a predicat luna frumos,
Cerul a hăulit prelung al morților cuplet,

Iar prietenii au trecut pe lângă mine senini,
Neînțelegând că sunt cu mortul în suflet.

Cântec de moarte

Într-un târziu am alungat veșnicia din mine,
Veșnicia ce-mi tot striga la ureche să cânt;
Și-atunci am rămas numai un urcior de pământ
În care să se cuibărească un roi de albine.

Eu am adormit culcat cu lutul pe lut,
Iar jumătate din mine-a zburat
Undeva afară din lume, (afară din sat),
Într-un loc cunoscut și totuși necunoscut.

Dar nu prea-nțeleg de ce mi-am părăsit locuința
Și-am dat lutul, lutului din ce-am fost creat,
Când numai acum m-am fost sculat
Din neființă... Și iarăși m-a cuprins neființa.

Dar poate așa e urzită beteala vieții
Ca să se destrame atunci când e nouă,
Pentru a ne împărți cu toți pe din două,
Așa precum rup codrul de pâine drumetii.

Post mortem

Țărâna s-a depus peste sicriu,
Ce-am fost e mort; eu, sufletul, sunt viu.

Mă port deasupra gropilor tăcut,
E seară, frig, și frunzele-au căzut.

M-așez pe crucea de la capul meu,
Eu sunt cel viu, iar mortul sunt tot eu.

Pe drumuri trec ciopoare de flăcăi;
Tu dormi adânc, – eu plâng cu ochii tăi.

A înserat și luna luminează,
Sunt viu...sunt mort și mie-mi stau de pază.

S-aude-un glas venind din lutul greu:
„Te du de-aici, aici e locul meu;

Te du, te du odihna să nu-mi strici“...
-Mă duc pe veci și-n veci rămân aici.

Grăiește Meșterul

Am înălțat o strană de lumină
În care timpul să-și încuie anii,

Și adunându-i, – amăgitori ca banii,
Să-i numere cu mâna lui haină.

Aicea Basarabii or să vină
Cu rugăciune multă și cu danii
Și-ngenunchind alături cu ciobanii,
Să stea prin ani cu stelele la cină.

Vor ospăta atunci privind înaltul
Și minunatul cer al țării mele...
Și-n urmă vorobind de toate cele,

Prin ani porni-vor unul după altul,
Să cucerească aprigi veșnicia...
În urma lor va crește România!

Cântarea fiului pierdut și celelalte poeme

TERRA BLACORUM

Suntăz de-nel

Am fost aici din copilărie
 Nave de pluguri și de vânt
 Prin văzută deforțată și curată
 Noi n-am vădit nici un război

Noi nu știșim că noi eram
 Nici alte țări de război
 Ne-au lăsat să fim noi
 Dar au rămas în noi

LUMINA INIMII (1977)

È un n-țară dintr-o țară
 Că forțe n-șușite și
 Aici, la marginea de cel
 Tăpâni pe țară de Căpâni

È un miază dintr-o țară
 Nici de-nel și nici de gră
 Am fost dintr-o țară
 Și vom rămâne dintr-o țară

Noi n-am vădit nici un război
 Suntem de-nel și vom rămâne
 Tăpâni pe țară și pe gră
 De locuri și de țări...

TERRA BLACORUM**Suntem de-aici**

Am fost aici dintotdeauna,
Neam de plugari și de oiери,
Prin veacuri înfruntând furtuna
Noi n-am venit de nicăieri.

Noi nu vânarăm alte stele
Nici alte locuri de mormânt,
Ne-au bântuit stihii rebele,
Dar am rămas pe-acest pământ.

E un miracol și-un mister
Ce forțe ne-au ținut legați
Aici, la margine de cer,
Stăpâni pe zări de Carpați.

E un mister, dar poate nici
Nu-i de-nțeles atât de greu:
Am fost dintotdeauna-aici
Și vom rămâne-aici mereu!

Noi n-am venit de nicăieri,
Suntem de-aici și vom rămâne
Stăpâni pe holde și pe grâne,
Pe bucurii și pe dureri...

Stăpâni pe ieri, pe azi, pe mâine,
Pe veacurile de tăceri,
Stăpâni pe zărilor bătrâne,
Aici am fost și vom rămâne,
Noi n-am venit de nicăieri.

Urmele lui Glad

Jos, pe Mureș, la Cenad
Prin al veacurilor vad
Stele scapără-n apus
Peste lumi care s-au dus.
Și din lut se mută-n cărți,
Trec în inimă și-n hărți
Locuri vechi, de căpătâi,
Țara noastră cea dintâi.

Oare unde i-a fost hatul?..
Inima-i bătea pe Mureș,
Unde Glad și-avea olatul,
Înfruntând al vremii iureș.
Avea turme și conace
Pe-al câmpiilor chilim
Și gătit pentru soroace
Loc ferit de țințirim.

Mureș, Mureș, apă lină,
Descântată cu lumină,

Inima ți se închină
Lângă-a țării rădăcină.
Și la fiecare vad
Caut urmele lui Glad
Cu genunchiul aplecat
Peste început de leat.
Stă în colb să preaslăvească
Loc de vatră strămoșească,
Ctitorie bătrânească,
Veșnicie românească.

Străbunul

Din tencuieli bătrâne-ntr-o firidă
Pe zid suit prin rouă și jărat
Am dezgropat din ani un chip hieratic,
Cu fină stilizare și rigidă.

Stătea acolo poate de-o vecie
Cu aura strivită vestitorul
Și mi-a întins îmbietor cotorul
De aripi nalte – sacră ctitorie.

Primește, mi-a șoptit, or să te poarte
Mereu mai sus în ritmuri jucăușe,
Ascund în ele zboruri fără moarte,

Ce nasc tumultuoase din cenușe.
Înalță-le la cumpăna furtunii,
Că le-au sfințit cu visul lor străbunii!

Aniversare
(1877 - 1977)

Un crin de foc cu-o sută de petale
Dogoritor în prag mi-a flăcărat,
La cumpăna de zodii și de leat
Topind în seve doruri ancestrale.

Ce mâini pe inimă l-au desenat
–Hotar de lumi, răspântie de cale –
Cu rădăcini ce urcă în spirale
Prin viitor și timpul scufundat?

Ceas triumfal, ce târnosești lumină
Pe fruntea-ncendiată-a unui vis,
Ești inimii zenit și miezuină

Și drum înalt, prin carnea ei deschis...
Ești puntea fermecată peste care
Mileniile vin la sărbătoare.

Îndemn

În hățișuri, sus, pe Argeș,
Unde vremea valul sparge-și,
Visu-ntinde câte-o mladă
Din adâncuri de baladă.
Trece timpul ca o apă
Și în țărâm amarnic sapă
Meșteri mari cu miile,
Înfruntând stihiile
Ce sub temelii îndoiaie
Inima în vâlvătaie.

Zvon din veac aduce vântul
Sus, pe Argeș, risipindu-l;
Glasuri murmură-n țărână
Grai de cronică bătrână,
Scrisă-n codri seculari,
Despre nouă meșteri mari...
Și în fiecă cuvânt
Arde jar de legământ,
Și în fiecă voroavă
Un îndemn suie în slavă.

Cântec în august

Vibrează ziua pură ca un turn
Cu fruntea-ncremenită la zenit
Și-n clipe decupate în granit
Înfruntă falnic timpul taciturn.

Înaltă și toridă în amiază
Vestește veșnicie prin ogive,
Iar de sub raze vrăfuite-n stive
Strivită-n zdrențe, noaptea sângerează.

Pe trepte dăltuite-n ore clare
S-aruncă ziua tot mai sus în slavă
Și pârguindu-și umerii în soare,
Își cântă biruința în octavă.

Tribut

Tribut de sânge și tribut de bani,
Tribut de visuri și tribut de dor
Adus-au oamenii mereu prin ani,
Să crească țara și poporul lor.

Tribut de gânduri prinse în cuvânt
Cum diamantele într-o brăță ră,

Tribut de idealuri și avânt, –
S-a împlinit prin vreme o comoară.

Poeții, darnici cetățeni și ei,
Storcând din magma inimii scânteii
În focul poeziei au topit

Tributul ce mulțimea l-a plătit...
Să aibă strălucire și durată
Comoara cea din inimi adunată.

Cântare României

Își strânge țara anii-n calendar
Și-s zilele cu roșu scrise toate,
Și fiecare zi e un altar,
Jertfelnic sacru pentru liberatate.

Se chinuiră mii și mii de sfinți,
Sau poate milioane, miliarde,
Și sângele din moși și din părinți
Ca o văpaie prin vecie arde.

Nu-i foc amăsurat pe vreo măsură,
El suie-n vreme din adânc de veac
Și-i stă la cap de leat începătură,
Dospind legende, cavalerul trac.

Se-nșiră pe răboaje an de an
Și zi de zi, martiri și mucenici,
Vin Decebal și marele Traian,
Mulțimile care-au trăit aici.

Răsar în pagini cititori de istorii:
Ștefan, Mihai și Mircea cel Bătrân,
Trec umbrele lui Iancu și a Horii,
Tot trec mereu român după român.

E nesfârșit pomelnicul înscris
Și-i fiecare literă de sânge
Și arde-n fiecare câte-un vis
Și o nădejde care nu se stinge.

Din veac în veac, de două mii de ani
Își scrie vârsta țara-n calendare,
Cu mâini de muncitori și de țărani
Îți pregătește slava viitoare.

CHEIA

Cheia

Sub munți de vorbe mi-am ucis trecutul,
În tainițe cu veșnicii de stâncă,
Să nu-l găsească vremea cea nătângă,
Ce caută la toate începutul.

Și mi-am ascuns acolo tot avutul
Ce tinerețea a putut să-l strângă:
Zboruri și aripi gata să se frângă,
Elanul, visul, dragostea, sărutul.

Am zăvorât, să nu pătrundă nime,
Și-un crin lăsai, cu magică splendoare,
Drept cheie pentru lacătul de rime.

Se vor trudi atâția să descuie,
Dar cine, cine va pricepe, oare,
Că toată-ncuietoea pusă, nu e

Decât o albă și plăpândă floare?...

Poetul

Scafandru, – din adâncuri dezmarginind azur –
În piscuri ferecate desleagă-n sterp aval
Din țăndări de elanuri, eternității mal
Despărțitor de vreme, prin cer surpat, impur.

Nun, pețitor de zodii, cuminecând idei,
Logodnelor ascunse vestește început;
Răsadnița durerii închină crini în lut
Și-n praguri netrecute aruncă, blândă, chei.

Clepsidre cern frenetic veciilor osândă
Și moartea le hrănește cu erele ucise.
Dar inima – genune – arzând în pisc, la pândă,

Tămâi de sentimente, pe scrum amar de vise,
Stă sieși deopotrivă: cădere și aripă
Și cumpănă-n furtuna dintre vecii și clipă.

Poezia

Răsare lumea din oglinzi fecunde,
Cu scrum de aripi risipit pe valuri;
Sirenele ademenind din unde,
Adună necuprinsul între maluri.

În clopot sterp solomonind durere,
Tăceri atârnă peste graiuri pod.
Cu măr căzut din raiuri efemere
Veciile se mântuiesc în rod.

Sigil virgin pe fagure de cer
Veghează infinituri prin finit,
Cuvântul – rădăcină de mister –

Îmbie chei spre lacăte de mit.
Cu pași striviți prin colb de dimineți
Se surpă taine și se frâng peceti.

Cariatide

Sub zodii torsuri pure de viori
Vestindu-și slava-n simfonii de linii,
Scăldate blând în laptele luminii,
Se dăruie prin fulguri de zori.

Întinde timpul degete uimite,
Dar tot mai sus, pe zare cățarate,
Se-ntrec cu zorile în puritate,
Să le sărute cerul nenuntite.

În marmura de visuri dezgolită
Veciile și-au despletit pe strune
Izvoare sacre de perfecțiune,

Storcând eternitate din clipită.
Cu linii line-n limpezimi eline
Susțin pe umeri simetrii divine.

Visul

Port un străin viclean ascuns în mine.
L-am strâns din drum, l-am încălzit la sân,
El se făcu pe inimă stăpân
Și-o chinuiește cu porniri haine.

Dacă-l gonesc afară, iar revine,
Mai aspru, mai tiranic, mai hapsân;
L-aș alunga, dar nu mai pot să-l mân,
Că toate fibrele de el mi-s pline.

L-am tot hrănit prin vreme cu avânt
Și aripile mi le-a rupt în două,
Că prea ades le-a fulgerat în vânt.

Azi setea și-o astâmpără cu rouă
Din puritatea inimii luată...
Și inima mi-a pustiit-o toată.

Ev

Strivește vremea lumile-n retorte
Și zări surpate din cenușă strânge,
Trecând prin flăcări visele-n cohorte,
Să le întoarcă mântuite,-n sânge.

Cu toropeli de zodii în amieze
Dospind în somn istorii fără chip,
Prin cioburi de idei și antiteze
Se macină vecia în nisip.

Lumini gonind măsoară pași cu ani
Și pași se frâng, de melc, sub carapace,
Topindu-și mirul peste anii vani.

Cum lebedele sacre din găoace,
Boboci de lumi, ca lacrima de caște,
Vestesc prin flăcări aripile vaste.

Scormonitorul

Miner strivit în inimă de stei,
Pe sterpe drumuri, cât un fir de păr,
Dinamitez în munte de idei
Și caut sens și caut adevăr.

Lovind avan la temelii de lume,
Multiplicat prin sute de prezențe
Dărâm cuvintele să aflu Nume
Și caut certitudini și esențe.

Tâlhar de visuri, am prădat tot cerul
Și l-am ascuns în sân, ca pe-o batistă,
Acolo unde străjuia misterul

Știu tot ce este și ce nu există.
Mai nalt ca vremea cu un stat de veac,
Adun mereu și sunt tot mai sărac.

Secretul

Ucenicii o viață la meșteri mici și mari,
Că taina frumuseții au vrut să mă învețe;
Am slugărit o vreme, întâi, la aurari,
Să văd cum adamantul îl taie-n mii de fețe.

Deprinsă, meseria, mi se păru puțină
Și încercând secretul să-l mântui de la alta,
M-am dus la meșteri care vecia o îmbină
Și clipa trecătoare, în marmură, cu dalta.

Tot căutând secretul supremei frumuseți,
Ce îmi părea de-a pururi mai naltă ca un munte,
Am alergat pe urmă la pictori și poeți.

Culori, cuvinte, piatra, mi-au spus taine mărunte,
Dar n-am putut să aflu, oricât am scormonit,
Întreaga ei lumină... O fi fără sfârșit?

Vânătoare cu șoim

Cu șoim de aur la răscruci, sub stea,
Gonind năluci dezlănțuite-n rit,
Întind amarnic praștia de nea
Și trag în van, prin vânturi, la zenit.

În stârv de cer, prin timpul scufundat,
Apune rai sub zariște de veac,
Și tot mai sus, mai sus, după vânat
Bolește-n slavă șoimul, fără leac.

Ce corn răsună răgușit în zare,
Clamând solemn sfârșit de vânătoare?...
Că n-am răpus prin ani nicio nălucă

Și tot mai trag cu praștia năucă?...
Hei! șoim semeț cu aripile sloi,
Hai să vânăm veciile din noi!

Cântec în pisc

Cu voce mare cânt în pisc înalt,
Îngenuncheat în rouă și azur,
Iar glasul urcă limpede și pur,
Precum un crin de flăcări din bazalt.

E numai cer și zare împrejur
Și fiecare notă e un salt
Din inimă, spre țărnul celălalt,
Unde pierdui al viselor conduc.

Cu pași de fum pe trepte de viori
Desprins din pisc mă risipesc în vânt,
Iar inima se sfâșie-n cuvânt,

Ca o mireasă nenuntită-n zori.
Și fiecare vorbă e un vad
Prin care zări de flăcări și de rouă cad.

Marele zid

De ani, împrejur-mi tot sui
Un zid nesfârșit de cuvinte,
S-apropie noaptea și nu-i
Scăpare din chingile lui,
Tot crește, tot crește-nainte.

Croit-am din vis metereze
Și turnuri de pază înalte,
Iscoadele inimii, treze,
La cruce de veac să vegheze
Tot alte miraje...tot alte!...

Dar vremea mă-ngroapă curând
În zid cu năluca tăcerii, –
Se sfâșie duhul cu săbii de gând
Și inima arde jucând
Sub zodii, cu vâlvele serii.

De ani nesfârșiți, de-o viață,
Sub lespezi de vorbe mă-nchid
Și-n turnuri străjerul de ceață, -

Tăcerea, - doar ea se răsfăță
De veghe pe marele zid.

Capcana

Ciudata boală, care au tot numit-o suflet,
Nu mă mai poate prinde – am devenit imun; –
Zadarnic dă târcoale cu-al ei de foc răsuflet,
Ori flutură șireată din aripi de lăstun.

Stau dincolo de praguri și dincolo de vad
Și cern cenușa lumii prin vămi și prin vâltori,
Și-n tainice vârtejuri fenișii dând răsad,
Renasc din scrumul vremii de mii și mii de ori.

N-am țărături să mă strângă, nici zări să mă zugrume,
Doar vorbele, ca peștii prin ape fără fund,
Vânează înțeleșuri de dincolo de lume

Și iar se-ntorc în mine și-acolo le ascund.
La copca neființei se zbat mereu bulboane
Și vorbelor flămânde le-ntind prin ani capcane.

La ceas de nuntă

Chemând la trântă duhul din cuvinte,
S-a pogorât în straniu carnaval
Și vâlvele silabelor-nainte
Ieșiră-n cale gata ca de bal.

Cu măști ciudate atârnând pe față,
Mă tot sfidau prin tainice ochiane
Și mă târâră-n hora lor de ceață,
Cu gestică și rituri suverane.

Ne-am prăbușit în catedrale vaste,
Sub clopote îngenunchiate-n vânt —
Și fost-am nun împerecherii caste

Dintre tăceri și zarva din cuvânt.
La ceas de nuntă măștile căzură
Și limbi de flăcări dănțuiau prin bură.

Popas în pisc

Lui Ștefan Aug. Doinaș

Și treptele de aur se făcură,
Tămâia toamnei aromește-n pisc;
E sufletul străpuns ca o armură,

Făcându-și din cuvinte obelisc.
Aruncă vremea scutec de tăcere,
Nuntind himere, prohodind himere.

Asudă anii cântărind vecie,
Ușor, balanța trage într-o parte...
Genunchiul zilei prin cenușă scrie
Drumul târât, ce duce spre nemoarte.
O, furcile acestea caudine,
Ivite la răspântia de fum,
Năluci doboară, spânzură lumine,
Apleacă umbre peste zări streine...
Și drumul urcă tot mai sus prin scrum!

Sonetul diamantelor

Semințe din tărie zac în pământ învinse
Și flăcări subterane se perpelesc în ele.
Mari seve, răscolite, se zbat urcând rebele
Pe trepte de-ntuneric, spre infinit prelinse.

Mineri soboli pogoară tăind pieziș bazaltul
Și culegând cucernici grăunțele în palme
Șuvițe de lumină tresar în beznă, calme, –
Mirajii celebrează adâncul cu înaltul.

Mici sori deschid ferestre spre universuri vaste...
Și mari orgii de raze din piatra adormită
Trezește tainic mâna, trudind neogoită.

Prețul cuvintelor

Cuvintele ca banii într-una se strămută
Plătind mereu cu ele al existenței preț.
În bâlci eternitatea îți vinde frumuseți,
Dar duci acasă-n taină deșertăciune slută.

Poți cumpăra cu vorbe chiar ranguri și iubiri
Și gloria înaltă cu nimbu-i aurit,
Că ele au, ca banii, puteri fără sfârșit
Și sunt stăpâne-n lume pe vis și pe simțiri.

Toți cheltuim prin vreme cuvinte – mici sau mari,
Plătind cu ele visuri, suntem risipitori,
Și-n fața-nțelepciunii, zgârșiți, de-atâtea ori

Ne târguim fățarnici, ca niște cămătari.
Și inima umană, prin vastul lor tezaur,
Revarsă peste veacuri măreț potop de aur.

Proverb

Să nu te duci cu sacul la pomul lăudat,
Ai să te-ntorci acasă mereu cu mâna goală,
Că ramurile-i sterpe sunt bune doar de fală
Și e păcat de drumuri, de trudă e păcat.

Alege dintre pomii ce-n calea ta răsar
Pe cel hulit de oameni, pe cel mai ocolit
Și suie-te-n coroana ce arde-n infinit,
Că nu-ți va fi urcușul, nici râvna în zadar.

Trecând din creangă-n creangă, adună roade-n sân,
Să ai pe vreme lungă astâmpăr pentru foame,
Că zodiile toate s-au rumenit în poame

Și de le rupi din ramuri, în mâna ta rămân.
Iar dac-ajungi în vârful-i, încearcă să culegi
Chiar pârga veșniciei, cu zarea lumii-ntregi.

Oare mai sunt cuvinte?...

Oare mai sunt cuvinte ce n-au fost fulgerate
De para pasiunii și-n țândări prefăcute? –
Să le strivesc sălbatec pe corzi de alăute
Și-n focul poeziei să le topesc pe toate!

Din cioburi de silabe mari graiuri liberate
Vor sparge bolți de liniști în taină învăscute,
Bătând în dunga zării, pe curcubeu mute,
Sigilii de lumină, în scrum de vis muiate.

Oare mai sunt cuvinte?... Să plămădesc în ele
Avântul și mirarea și germenul minunii,
Pe fir de melodie să urce pân' la stele

Eternitatea vieții și focul pasiunii!
Că din cuvânt se naște și prin cuvinte moare
Vecia fără capăt și clipa trecătoare.

Întoarcere

S-a-ntors din ani corabia de fum
Piedută-n infinituri de oceane,
Și doruri sterpe-n zbaterile-i vane
În mii de porturi a lăsat pe drum.

Porni cândva prin vreme îndrăzneată
Să-nfrunte uraganele din larg,
Dar unde-i astăzi falnicul catarg
Și ce furtuni l-au doborât în ceață?

Câte sirene o vrăjiră oare
Pe la răscruci, cu mincinosul cântec?
Câte miraje o chemau în zare –

Și câte valuri i-au mușcat din pântec?!...

Abia sosi corabia nălucă, –

Și iar se pregătește pentru ducă.

O, călătorule...

Am aruncat sămânța... Milostiv pământ,

Ascunde-o-n sân și fă-o ram în floare,

Să vină-n stoluri păsări călătoare

Și-n dulci amurguri să înceapă cânt.

Târziu, când creanga legănată-n vânt

Sui-va roade rumene spre soare,

Doar alții vor putea să le doboare,

Că aste mâine de mult vor fi pământ.

O, călătorule, de vei gusta din poame,

S-arunci smerit semințele-n țărână,

Prin ani urmașii tăi când or să vină,

Să aibă de astâmpăr pentru foame.

Că din vechimi s-a statorit o lege:

Ce sameni tu – tot alții vor culege.

Din mari elanuri vegetale

O picătură de parfum
Stoarsă din vrafuri de petale,
Din mari elanuri vegetale
Rămâne ca un vis postum.

Spre noi miraje țese cale
Ușoară ca un fir de fum,
O picătură de parfum
Stoarsă din vrafuri de petale.

Așa ca-n lumile florale
Își taie frumusețea drum:
Din floarea visurilor tale
Rămân mormane mari de scrum
Și-o picătură de parfum.

Drum

Stea vicleană arde-n depărtare,
Cățărata peste-al nopții dig;
Eu gonesc neogoit pe mare
Și tot strig prin noapte, și tot strig.

Poate-n drum alerg dup-o nălucă,
Poate nava se va rupe-n larg,

Că vâslind furtună mă apucă
Și pustiul spânzură-n catarg.

Tot plutind pe marea blestemată,
De tristeți și doruri cotropit,
Steaua pare tot mai depărtată
Și pustiul tot mai nesfârșit.

Dar cum strig spre patru părți de lume,
Rătăcit sub zodia de fum,
Tai cu brațul încărcat de spume
Drum spre stea și spre lumină drum.

Lege

Nu-i pom ce-și strânge roadele-n panere,
Nici spic ce suie bobul în hambar;
Și nu e viță care stoarce miere,
Să-și pritocească tainele-n nectar.

E legea lor să facă, nu să ție,
Să strângă ceruri și s-adune vânt;
Să prade soarele de veșnicie
Și crugul să-i întoarcă în pământ.

Sub zodii calme săvârșind mistere
Repetă cicluri de-mpănire-n rod,
Și zări surpate scutură prin ere

Și iar le-nalță, tinere, din glod.
Suprema lege ce-a scornit-o firea
Nu-i conservarea... Este dăruirea!

Poveste

Lui Eminescu, in memoriam

Demult, prin vreme, cine știe când,
A fost odată ca și niciodată, –
Povestea pare-a fi adevărată,
Dar poate s-a-ntâmplat numai în gând.

A fost un cavaler fără de pată,
Rătăcitor, sub stele colindând,
Ce țările le-a cucerit pe rând
Fără de scut și lance și săgeată.

În loc de pavăză strălucitoare
Armura lui a fost numai cuvântul,
Și-n loc de flamură ținea o floare.

Azi faima lui e scrisă-n veșnicie,
O cântă apele și-o cântă vântul,
Că i-a învins pe toți prin poezie!

DURATĂ **Cosmogonie**

Stă inima – imens recipient –
Și strânge scrum în ea, – și-adună rouă;
Și stoarce viitorul din prezent
Și din cenușă strălucire nouă.

Răsar mirate de sub cer vrăjit
Popor de lumi, noian de veșnicii
Și fiecare lume, la zenit,
Întinde crengi spre alte galaxii.

Cad ani lumină – etalon de mers –
Striviți de uriașa dăruire,
Și-ncepe goana lumii-n univers

Cu drumul măsurat în ani iubire.
Stă inima...și-n tainice sinteze
Topește lumi și veacuri și viteze.

Zborul

Crezând că zborul aripile-i strică
Puiul de vultur sta mai mult pe-acasă,
Și niciodată nu-ndrăznea să iasă
În marea de lumină, fără frică.

Privea cu jind cum câte-o rândunică
Tot taie-n două zarea de mătasă
Și se mira că zboară și nu-i pasă
De vasta nesfârșire ce-o despică.

Dar într-o zi mi l-a împins beția
Fără de frică să-și înceapă zborul,
Și despiciând cu aripile norul,

Cât de sublim a cucerit tăria!
De-atunci, superb, și plin de îndrăzneală
El zboară tot mai sus, fără sfială,

Și peste lume-și țese măreția.

Eliberare

Mileniu mut îngână gângav sens,
Dezmărginind din legități viteze,
Formule sterpe sparge gândul dens,
Iar beznele se târâie-n proteze.

Și sensul orb deschide ochi în lut
Cu limpezimi de-nmuguriri de leat
Și din văzut se scurge-n nevăzut,
Iluminând veleat după veleat.

Prin foc impur trosnesc adiacente
Simțiri și lumi strivite sub stihii,
Se scutură de lanțuri energii,

Rupând cătușa de pe elemente.
Mag – vrăjitor între pământ și cer
Dezbracă omul lumea de mister.

Sub magică dogoare

Din unghiuri, linii, suprafețe, forme,
Se-ncheagă lumea în tipar știut
Și naște nevăzutul din văzut
Elanuri vaste, dăruiți enorme.

Săgeți de gând vâslesc în infinit,
Trasând tangente pure-n galaxii,
Iar setea nesfârșită de a ști,
Fântâni – altare seacă la zenit.

Nu-i nici un pas ce n-a vestit înaltul
Și nici un drum neîncercat și mers,
Bătând mereu tot altul, altul, altul,

În goana fără saț prin univers.
Sub magica dogoare a ideii
Cresc oamenii mai falnici decât zeii.

Excelsior

...Și peste vreme să mă-nalț am vrut:
Mai sus ca norul, stelele și cerul,
M-am tot zbatut să descâlcesc misterul,
Dar am căzut, amarnic am căzut.

Cu fruntea pân' la nouri am făcut
Un turn, odată, să străpung eterul,
Dar lemnele și pietrele și fierul
S-au prăbușit de-asemena în lut.

Mi-am pus și aripi să învingă vântul,
Și aripile m-au nălțat la stele,
Dar tot mai sus m-a îmboldit avântul,

Iar aripile au căzut și ele.
Dar din cenușă veșnic mă avânt
S-aprind în cer lumini de pe pământ.

Trecere

Eu vin din vreme și m-afund în vreme,
Cum pasărea ce zboară-n infinit
Își cheamă zborul din nemărginit
Și iarăși vin nemărginiri să-l cheme.

N-am pus vieții niciun fel de steme,
Și nu m-am închinat la niciun mit,
Decât la ceea ce-am înfăptuit, -
Acolo-mi arde inima și geme.

La poarta frumuseții stau de strajă
Ca îngerul, cu ramura de crin,
Și tot desleg cuvintele de vrajă...

Iar vremea curge peste mine lin
Și mă afund în ea ca-ntr-o poveste
În care totul este... și nu este.

Noul Prometeu

În vremea veche, de miraje plină,
A fost odată unul Prometeu,
Ce s-a suit în ceruri ca un zeu,
Vrând să aducă pe pământ lumină.

Și secolele l-au slăvit mereu,
Că îndrăzneala nu i-a fost puțină...
Dar astăzi omenirea când se-nchină,
Prin ani cinstește Noul Prometeu.

E omul, care a găsit sorgintea
Luminilor în propria-i viață
Și le-a aprins cutezător cu mintea.

Cât de măreț se-nalță azi din ceață
Și seamănă lumină în tărie,
Să-și desplătească vechea datorie.

Joc de oglinzi

Sucite ca-n oglindă-n ghicitură
Tot alte răsărituri ni s-arată;
Și în revers stă zarea scufundată,
Cu tot ce-i sens în lucru și făptură.

Imensități tresar într-un atom,
Iar infinitul mare prin nimic
Stă gemene cu infinitul mic
Și zeii nasc din rădăcini de om.

Repaos și mișcare-n antiteze
Se-nfruntă, se-ntretaie, se desfid...
Materia-n elanuri și viteze

Stârnește lumi și se aruncă-n vid.
Stăpân pe lumi și peste zări ce curg,
Stă meșterul – atomul demiurg...

Clepsidra

Apus în pământ crinul inimii lasă
Amprente în piatră petalele stinse,
Arome amare din rocă prelinse
Filtrând în vecie prin vâl de mătasă.

Potirul clepsidră prefiră-n artere,
Cum numără anii – fierbinte cenușe...
Jaloane-n răspântii: lumini jucăușe
Marchează-n tăcere milenii și ere.

Pe trepte de faptă și vis rod împlinit
Suind în hambarele vremii, le umple.
Mari haruri și daruri, ca pietrele scumpe

Ascunse prin piscuri, sclipesc la zenit.
Și sângele tânăr – văpaie lichidă –
Prefiră într-una cenuși în clepsidră.

Creanga

Îmi bate-n geam de muguri încărcată,
Solie blândă dinspre infinit;
Bătaia ei îmi spune c-a venit
În lume primăvara înc-o dată.

Mai ieri, când o priveam, părea uscată, –
Un braț ce moartea l-a înțepenit...
Și sufletul mi l-am asemuit
Cu-această creangă stearpă și brumată.

Îmi bate-n geam... Iar mâine-n zori de zi,
Când mugurii în soare vor plesni
Și vor zbura prin floarea ei albine,

Va fi ca un memento pentru mine:
Să scutur brumele cele cumplite
Și-n calea primăverii care vine,

Să ies cu toate crengile-nflorite.

Perpetuum mobile

Tot șlefuind cleștarul purei sfere
Sporesc, sporesc sclipirile deșartei.
Cum picură lumină din durere,
Plătim cu viața veșnicia artei.

Cu degete strivite curcubeie
Își dapănă culorile și focul;
Din când în când se frânge o scânteie
Rit împletind, să le sfințească jocul.

Cenușa omenească fecundată
Cu mir de vis și cu polen de faptă,
Asemenea cu zarea scuturată

Și din cădere își durează treaptă.
Stihia moartă jos, la rădăcină,
Se cațără cu sevele-n tulpină.

Atâția mă-ntrebară

Atâția mă-ntrebară dac-am sădit un pom,
Ori de-am ferit o creangă de-ngheț și de omidă;
Dac-am plivit o holdă de pir și pălămidă,
Sau de-am făcut vreodată un bine pentru om.

Au vrut să-ncheie poate bilanțul pentru mâine,
Să vadă câte roade sui-voi în hambare;
Și câte spice sterpe am înălțat spre soare, –
Să drămuie nimicul și ceea ce rămâne.

Că-n lume doar sămânța e semn de veșnicie;
Ea singură-i măsură prin vreme pentru toate...
La toți le-am zis: Nici țarini n-am cumpărat, nici vie,

Nici creanga n-am grijit-o să dea mai multe roade.
Din suflete croindu-mi moșie și grădină,
În brazda lor fecundă am semănat lumină.

Rădăcini

Deschide cartea vremii la-nceput,
Să afli rădăcină și izvod
La tot ce fost-a creștere și rod –
Și vei găsi mereu un pumn de lut.

Din el țâșniră aripi și elan
Și mâna ce se frânge pe vioară,
Și visul fu zidit odinioară
Cu zborul său înalt și diafan.

În pulbera de vânt împrăștiată
Și-n brazda bătucită sub picior,
E toată zarea lumii adunată

Și-ncepe lin urcușul tuturor...
Că veșnicia lumilor își poartă
Sămânța vie prin țărâna moartă.

Și umbra

Îmi vine câteodată să cânt romanețe vechi,
Ce-au fost cândva la modă, demult, în tinerețe;
Ecouri depărtate să-mi bâjbâie-n urechi
Și-n suflet să se frângă o boare de tristețe.

Străfulgerări pripite să macine văpaie
Și-ncendiind trecutul, să iște amintiri;
Și să aud în geamuri – ca picurii de ploaie –
Cum bate amăgirea cu degete subțiri.

Clamând sentimentale romanțele cântate
Cu vâlve de lumină vor crește-n întuneric
Și fericiri bătrâne în inimă uitate

Mă vor cuprinde dulce, în dansul lor himeric...
Că-n zarea amintirii, ca-n noapțile polare
Și umbra se preface în blândă flăcărare.

Carpe Diem

Slăvește clipele-aceste
În care viața-ți surâde
Că mâine sosesc fără veste
Zilele negre și hâde.

Adună din ele norocul,
Speranța, iubirea, plăcerea,
Că mâine va arde ca focul
Pe buzele tale durerea.

Fii vesel și cântă acum
Sub blândă lumină de lună,

Că mâine lăsa-se-va bruma
Să-ți pună pe frunte cunună.

Și leagă de clipa de față
Toate doririle tale,
Că mâine cu pasul de gheață
Îți iese moartea în cale.

Noiembrie

Bruma toamnei mi-a pătruns în oase
Și tăceri amare mă cuprind,
Că-n gherghefuri negre, aurind,
Mâna vremii lacrima își coase.

Zilele – suave chiparoase –
Se apleacă-n negură pălind;
Bruma toamnei mi-a pătruns în oase
Și tăceri amare mă cuprind.

Pe cărări tivite cu mătase
Rug aprinde inima, suind,
Dar aripile se prăbușesc sfioase
Și în danț cu frunzele se prind, –
Bruma toamnei mi-a pătruns în oase...

LUMINA INIMII

O, primăvară dulce...

Când miruit aprilul îi mângâie pe frunte
Cireșii, în stihare, înfiorați tresar.
Se prosternează-n vânturi cu tâmplele cărunte,
Apoi s-aruncă-n slavă, cutremurați de har.

Subpământene visuri zducnesc prin crengi mlădii
Și arde-ncendiată de flăcări albe slava,
Că focuri din adâncuri cu roua din stihii
Prin rădăcini filtrate, s-au logodit cu lava.

Catapeteasma lumii încape într-o floare,
Iar zarea veșniciei în rodul împlinit.
Imensă galaxie rotesc cireșii-n soare,

Zvârlind eternitatea din crengi în infinit.
O, primăvară dulce, dă-mi daruri și putere
Să-nchid smerit în muguri lumina care piere!

Întoarcerea fiului risipitor

Apleacă-te, genunchiule smerit,
În praf, la poarta visului uitat,
Că fiul cel pierdut și desfrânat
Se-ntoarce azi acasă umilit.

La alte mese a benchetuit
Și cu străini s-a adunat,
Le-a fost prieten și le-a fost argat
Și i-a urât amar... și i-a iubit.

Și te apleacă frunte la pământ,
În scrum de ani și în nemernicie,
Să facem peste vreme legământ

Că mă întorc la tine, Poezie, –
Să cânt de azi-nainte, să tot cânt
Și să-ți slujesc de-acuma numai ție.

A fost o vreme

A fost o vreme-n care tiranica natură
Îmbrobodea pe oameni cu văluri mari de noapte.
Și spaimetele într-una, ca fructele prea coapte,
Din rămurișul beznei cădeau peste măsură.

Copilăria lumii înmugurea-n făptură,
Și speriat de umbre, de țipete, de șoapte,
Omul robit tenebrei se mântuia prin fapte,
Desprinderii din humă făcând începătură.

Și an de an prin faptă, mai sus, mereu mai sus,
Pe trepte de lumină urca fără-ncetare;
Și fiecare faptă era ca o chemare

Pornită din înaltul pe care l-a supus.
Că din adânc de neguri, spre-al cerului abis,
Urcușul se-mplinește prin faptă și prin vis.

Anteu

Mă zbat între cer și pământ răstignit,
Cu fruntea în slavă, picioarele-n glie;
Din clipa fugară durez veșnicie
Și pasul de tină îl mut în granit.

Din două izvoare puterea mi-o sorb:
Din vis și din faptă. Mă stâmpăr cu ele.
Scăldat în lumină, mă cațăr spre stele;
În zdrențele nopții mă-mpiedic și-s orb.

Plecat peste veacuri, port raiuri în mână
Și ca pe-o merinde le-ntind orișicui.
Nu-i cerul în ele, cu umbrele lui:

Cu mâna zdrelită le-am smuls din țărână...
Cu mâini miruite de vis făuresc
Din dorul țărânii mirajul ceresc.

Cercând prin ani...

Cercând prin ani să caut răsăritul
Unor lumini în umbrele bătrâne,
O voce mi-a șoptit: Privește-n tine,
De vrei să știi-nceputul și sfârșitul!

Acolo vei găsi pe azi, pe mâine,
Amiaza liniștită cu zenitul,
Iluminările și asfințitul
Și tot ce-i trecător și ce rămâne.

Nu căuta lumini pitite-n stele
Ascunse prin Saharele cerești,
Ci singur fii izvor la toate cele...

Iar dacă vrei iluminări sublime,
Învăță-te mereu să scormonești
A inimii măreață adâncime.

Răboj

La șapte ani a fost numai mirarea
Ascunsă-n paginile vieții mele.
La cincisprezece am pornit spre stele,
Să cuceresc luminile și zarea.

Veniră-apoi dorințele rebele
De și-au înfipt în inimă chemarea;
Au înflorit iubirea și uitarea
Și am pornit pe drumuri tot mai grele.

Astăzi înscriu o pagină senină
De forță, plinătate și urcuș,
Privind din pisc la jumătatea vieții...

Mă-mbie clipe calme de odihnă,
Dar mă îmbăt de viață și acuș
Îmi iese-n cale iazma bătrâneții.

Cleștar

Un meșter blând și-a împletit suspinul
Cu focul, cu țărâna și cu harul
Și-a iscodit din limpezimi paharul,
Să-l umple bucuriile și chinul.

De torni în el de aur vechi nectarul,
Ori înfocat ca sângele, rubinul,
Superbe flăcări izvorește vinul
Și mii de raze-mpodobesc cleștarul.

Ca și cleștarul pur e poezia:
Cuvântul sterp e încântare sumbră
Și se zugrumă-n baierile ceții...

Dar dacă-l vrei să fulgere prin umbră,
Aducă vorbeii vinurile vieții
Și va țâșni în flăcări veșnicia!

Comoara

Am ascuns prin vreme o comoară,
Îngropată undeva-n pustie;
Și-am pus semn învolburată pară
Să-i vegheze taina în vecie.

Lotri mari tot scurmă prin nisipuri,
Orbecând în noaptea de catran
Și tot stau la pândă, cu tertipuri,
Să dezgroape aurul viclean.

Ici și acolo, mincinoasă limbă,
De văpaie flutură în vânt,
Că prin ani comoara se tot plimbă
Și se tot strămută sub pământ.

N-o s-o afle...N-o s-o afle nime, –
Vor râvni-o hoții în zadar!
Inima bolind de înălțime,
Își preface aurul în jar.

Dans

Fluturi mirați pe lujere de flori
Vâslind în vis vrăjiți, trezesc idei
Și decupează-n pulbere de zori
Suave torsuri pure de femei.

Roiri de line simfonii virgine
Sub muguri de tăceri și dăruiri
Se scutură din raiuri apriline
În zbor înscris cu funingei subțiri.

Cu aripi caste, miruite taine
Îmbobocind, se despletesc în vid,
Și fluturii despovărați de haine

În zboruri tot mai vaste se deschid...
Cu rituri stranii, dăruiri supreme
Croiesc din aripi trepte peste vreme.

Zeul

Pălămida crește pe altare,
Că la zei nu mai slujesc în temple...
Obosit de mituri, fiecare
Doar pe sine stă să se contemple.

Zeul OM tronează peste toate
Și cucernic sieși se închină;
Tot mai sus în galaxii străbate,
Din tenebre tesuind lumină.

Lumea e prea mică să-l cuprindă,
Templele prea strâmte să-l încapă,
Doar vecia-n unduiri de apă

Îi răsfrânge chipul în oglindă...
Ce semeț vestește-n galaxii:
Zeii-s morți, doar oamenii sunt vii!

Înscripție pe amintire

Când peste ani, prin vreme înapoi,
O să te-ntorci, iubita mea, vreodată,
Cu mâna ta bătrână-nfiorată
Vei răsfoi aceste învechite foi.

Și fiecare flă-ți va vorbi de noi,
Că am ascuns în ele viața toată:
Voioasă, tinerețea zvăpăiată
Și anii buni și anii sterpi și goi.

În clipa-aceea poate va fi seară
Și va fi toamnă și va fi pustiu,
Și poate lacrima o să răsară

În ochii tăi, iar eu să nu mai fiu.
Ci tu, iubito, lacrima o curmă,
Să nu-ți înnece clipele din urmă,
Că eu prin cântec veșnic voi fi viu.

UMBRA ANOTIMPURILOR

Anotimpuri

E primăvară și roiesc în mine
Cu zumzet mare stupii frumuseții,
Culeg polenul dulce al vieții
Și nici că-mi pasă – vine vara, vine!

Iată și vara! Holdele mi-s pline
De soare, de lumină, de verdeață,
Dar simt în gură gust amar de ceață
Și din tenebre vine toamna, vine.

Trecui în toamnă. Pare că e bine.
Pot să-mi adun bucatele-n hambare...
Dar inima tânjește după soare,
Și toamna trece, vine iarna, vine.

Și iarna se înfige – tainic spine –
În inimă și crunt mi-o sângerează...
Și nu se mai arată nicio rază,
Că vine noaptea – vine noaptea...vine.

La început a fost cuvântul

La început a fost numai cuvântul,
Ca o flacăra mare și limpede,
Ce mistuia inima omului.
Și s-au născut din cuvânt toate luminile
Și apa și vântul și zarea
Și muzica sferelor.

La început a fost numai cuvântul...
Și anii l-au logodit cu durerea
Și-au încolțit în el toate minunile:
Elanul și visul și dorul
Și spaima inimii.

La început a fost numai cuvântul,
Și cuvântul s-a revărsat peste toate,
Ca o rouă superbă și veșnică.
Și-au răsărit din cuvânt zborul și aripile,
Care l-au înălțat pe om în vecie
Și-au coborât veșnicia în cântecul lui.

Cireșul din grădina mea

Cireșul din grădina mea
Era plăpând și mititel,
Subțire doar cât o nuiă,

Pe când eram copil ca el,
Cireșul din grădina mea.

Cu mii de flori se-mpodobe
Și amândoi-nălțam spre stele:
Eu albe visele-mi de nea
Și flori ca visurile mele,
Cireșul din grădina mea.

Dar vremea peste noi trecea
Și în zadar țintirăm sus,
Că n-am ajuns la nicio stea, –
Nici eu, nici dânsul n-a ajuns,
Cireșul din grădina mea.

Cireșul din grădina mea
Mai flutură din când în când
Prin vreme câte-o floricea,
Dar vremea culcă la pământ
Cireșul din grădina mea.

Și toamna cerne brumă grea, –
Ca mâine vine promoroacă
Și va fi ger cumplit și nea,
Și-am să mă plec precum se pleacă
Cireșul din grădina mea.

Zorile

Cocoși buiaci tot chiuie-n poiată,
Topind semințe de lumină-n gușă,
Iar ziua ca o dalbă găinușă
De sub corola zării se arată.

Noaptea își rupe trena-nsângerată
La orizont, târând-o prin cenușă,
Și-n tril înalt, o rază jucăușă,
S-avântă din abis ca o săgeată.

Pe strune despletite printre nori
S-aprind mari flăcări albe de viori,
Cântând pasionate, în neștire.

Nectarul zilei stors din curcubeie
L-adună flori în fragede potire
Și îl îmbie soarelui, să beie.

Cupa

Privește această cupă în țândări!
Ieri era nouă și plină, și buze
Aprinse de patimi sorbeau cu nesațiu
Dintr-înșa nectarul.

Ridică această cupă în țăndări
Și caută urmele zilei apuse
Pe ciobul de sticlă, și gura femeii
Care l-a sărutat.

Sărută această cupă în țăndări,
Că ieri era plină și tu erai tânăr
Și-aveai lângă tine prieteni, și-aveai
Femeia iubită.

Și plângi lângă această cupă în țăndări,
Că astăzi ești singur și-aduni din țărană
Cioburi pe care mai stăruie încă
Strălucirea de ieri.

Cântec pe-o singură strună

Pe-o coardă mai cânt, pe-o singură coardă,
Cântare de flăcări în vânt;
O-nalț în văzduhuri, să ardă,
Pe-o singură coardă, pe una mai cânt.

Mă-ntorc înspre nord, mă-ntorc înspre sud
Și cânt și tot cânt pe struna minune;
Răsună ecouri departe, – le-aud
La soare răsare, la soare apune.

Se scutură toamne și cresc primăveri;
La capătul iernii, în mijlocul verii,
Sparg zid de-ntunerice și bolți de tăceri
Și cânt și tot cânt pe struna durerii.

Amurg

Încet, încet, lumina vieții-apune
Și noaptea ca o apă mă înghite;
Doar ici, colea, cu sclipociri mocnite
Mai tremură prin ani câte-un tăciune.

Și toate câte am voit a spune,
Dar nu le-am zis în zilele-nsorite,
Apune-vor în bezne, cotropite
De nimicire și deșertăciune.

Rămân în urmă holde mari de vise
Ce nu le voi culege niciodată,
Că mâna-i obosită și bătrână...

Și mii de gânduri nu vor mai fi scrise,
Ci vor pieri ca frunza scuturată
De vânturile toamnei în țărână.

Vuiește vântul toamnei

Tot roade-n mine moartea ca viermele-n copac
Și scorbura și-o face din an în an mai mare;
Mai flutur primăvara prin ramuri câte-o floare,
Dar florile sunt sterpe și roade nu mai fac.

Vuiește vântul toamnei amarnic prin frunzare
Și părăsite-n ramuri, golașe cuiburi zac;
N-aud foiri de aripi, nici triluri de cântare,
Doar ghionoaia bate sinistrul ei tic tac.

Și toamnă după toamnă, desprinse din tulpină,
De putregaiuri roase, se surpă ram de ram;
Doar cioturi spintecate mai spânzur în lumină

Și nicio creangă-ntreagă de-acuma nu mai am.
O, de-ar veni o dată un fulger mai curând,
Să mă sărute-n creștet și să mă sting arzând!

Și voi rămâne singur

Ca mâine o să-mi fie obrazul plin de crețuri
Și inima bătrână – sărman hulub rănit –
Cădea-va fulgerată de zbor neogoit,
Să-și oblojească rana înfășurată-n cețuri.

Și mâna-ncremenită, prin ani și ea bătrână,
Nu va mai smulge visuri din raiul lor înalt,
Să le eternizeze semeață în bazalt,
Ci va cădea și dânsa uscată în țărână.

Pe ochii plini de noapte pleoapele subțiri
Cădea-vor ostenite, mai grele ca de piatră, –
Și voi rămâne singur cu umbrele din vatră,

Cu visele oloage, trăind din amintiri.
Și cotropit de vreme sub munte de tăceri
Mă vor pândi din umbră căderi, mereu căderi.

Echinocțiu de toamnă

Stau răstignit pe crucea lui septembrie,
De-o parte-i soare, dincolo e ceața;
Mari brume mi s-au prăbușit în membre,
Otrava lor îmi macină viața.

Aș vrea să-nchei cu timpul armistițiu
Să mă mai lase să rodesc în soare,
Dar mai pândește crâncenul solstițiu
Și ziua scade, noaptea-i tot mai mare.

Port două fețe – una de lumină
Și alta ce-i țesută din tenebre;
Din zi în zi e zarea mai puțină,

Iar bruma tot sporește prin vertebre.
Oare prin anii ce-i mai am în față
Nălța-voi flori de foc, ori flori de gheață?...

Final

Adună timpul tainele-n monom
Și-n stranii ecuații le aruncă,
Amurg de viață-nalt și policrom
Clamează peste ani ca o poruncă.

Tot potrivește minusuri și plusul,
Sub sterpe fracții schimbă numitorul;
Încrâncenat în zaua lui apusul
Strivește-n cale totul cu piciorul.

Disimulând în tainice algebre
Cu litere, cu semne, cu simboluri
Hrănește anii mistuiți de febre,

Trăgând cortină peste mii de roluri.
Și-n zare – ultimă necunoscută –
Dansează moartea cruntă și tăcută.

Înviere

Când eu voi fi cenușă, iar tu vei fi pământ,
Ne vom topi-n tenebre, oftând după lumină;
Și pe furiș, din bezne, cu frunțile în vânt,
În chip de flori ieși-vom prin câte-o rădăcină.

Țâșni-va de sub brazdă un mac aprins ca focul,
Iar lângă el, suavă și castă, o cicoare;
Și lujerele noastre prin ani sfinți-vor locul,
Mereu tot mai avide de aer și de soare.

Și vor veni albine, ori poate câte-un flutur,
S-amestece polenul cu mir de amintiri,
Ori poate briza serii mă va pleca să scutur

Pe fruntea ta pecetea eternelor iubiri.
Și vom rămâne-alături prin vreme, tu și eu,
Tu tot sperând într-una, iar eu arzând mereu.

ÎMBLÂNZITORUL DE TAINĂ (1980)

IMPLOZIA TĂCERII**Impact**

Îngenunchiat în sine cuvântul
Se prosternează umil pe sub cerul din suflet,
Arzându-și aripa pe jarul tăcerii:
Stea comprimată-n azur,
Ce-și deapănă raza pe vârtelnița nopții,
Fulger învins, zăvorând în silabe
Impactul dintre grai și negrai.

Cu miresme amare mirarea
Îi unge cotorul de aripi,
Cenușile zării îl spală smerite pe frunte
Și vâlvele gândului
Se îmbracă-n albe stihare,
Țesute-n războaiele tainei
Din fir încâlcit de viață,
Din zbateri și somn,
Din muguri de grai și tăceri.

Cuvintele

Cuvintele-s mai tari decât granitul
Și decât vremea mai încăpătoare,
Că timpul duce tuturor sfârșitul,
Iar piatra-mbătrânește-n ani și moare.

Dar pura și suava lor splendoare
 E armonia lumii, și zenitul, -
 Cuvintele-s mai tari decât granitul
 Și decât vremea mai încăpătoare.

Croind din mărginiri nemărginitul
 Și gândul dezlegându-l din zăvoare,
 În stranii logodiri cu infinitul
 Sub cer mirat și-n pulbere de zare
 Cuvintele-s mai tari decât granitul.

Calul troian

Cal troian la porți de vreme bate,
 Din copite scurmă-ntr-una semn;
 Doruri ard în carne fulgerate
 Prin cenușă inimii îndemn.

I-am dat jar pe talgere de vise
 Și în scrum de zare l-am lăsat,
 Zori vestind la porțile închise,
 Tot în curcubeie înzăuat.

Un copil, ori poate o fecioară
 Jinduind copitele-nstelate
 Se vor furișa cu vrăji de seară,

Să-l aducă tainic în cetate.
Lotri mari la pândă prin unghere
Stau să-i fure taine și himere.

Prag de iarnă

În carne dinții iernii tot mai adânc se-nfig
Și macină în taină lumina și viața;
Cu cerul strâns în palme, să-l ocrotesc de frig,
Încet, încet ne-mbracă în lunga-i glugă ceața.

Pândește-n prag o iazmă cu spaime și căderi,
Iar inima se zbate nevolnică-n cenușă,
Cu zarea sfârtecată prin săbii de tăceri
Și prinsă ca o zdreanță de-o rază ducăușă.

Cad țurțuri mari din streșini, alunecând în gol
Și chiciura se lasă pe ochi și pe simțiri,
Iar moartea zugrăvește cu pensule subțiri

Ciudate flori de gheață, și-ntruna-mi dă ocol.
Cu degete de gheață tot ciocănește-n zid,
Strigând prin vama nopții să vin să îi deschid.

Minerul

Tot scurm în matca vremii drum de mină
Prin stânca de tăceri incendiată,
Și-aș vrea să zmulg din ocna-n veac săpată
În loc de aur și argint, lumină.

Amarnic dau cu dalta-nsângerată,
Dar razele întârzie să vină,
Și mă înghite bezna ca o tină
Prin care nici un drum nu se arată.

Orbecâind întruna, mi s-aude
Doar inima cum bate și tresaltă,
Iar mâinile se zbat prin noapte ude

De sângele ce picură din daltă.
Miner de zodii, tai prin timp tunele,
Iar dalta arde, scăpărând oțele.

Meșterul Manole

Cu Meșterul Manole câteodată
Încerc să mă aseamăn, că prin vreme
Mi-am ctitorit destinul în poeme,
Așa cum dânsul și-l zidi în piatră.

Și gândul vrând să-l priponesc pe creste,
I-am ridicat cuvântului cetate
Cu punțile spre nesfârșit lăsate
Și cu vecia prinsă la ferestre.

În ziduri gem aripi în așteptare
Și zborurile obricite-n var,
În temelii luceferii pe care

I-am îngropat cu visul în mortar...
Iar sus, în turnuri, străjuind în slavă,
Stă inima de înălțimi bolnavă.

Eternul Don Quijote

Luptându-mă cu morile de vânt
Credeam în mincinoasele victorii,
Și-am risipit sub steaguri iluzorii
Al tinereții neseccat avânt.

Când aurora-și desfăcea bujorii,
Prin mari vâltori, cu brațul neînfrânt,
Luptându-mă cu morile de vânt,
Credeam în mincinoasele victorii.

Mă-ntorc din lupte obosit și frânt,
Dar tot visez amăgitoare glorii; –

S-a rupt demult cămașa aurorii
Și din amurguri îmi croiesc veșmânt
Luptându-mă cu morile de vânt.

Loc geometric

Am învățat odinioară cuvântul
Să cadă perpendicular pe Infinit
Așa precum o linie dreaptă
Îngenunchiază smerită pe altă linie dreaptă,
Și s-a născut o geometrie ciudată,
Cu unghiuri mirate, din care poeții
Vămuiesc pe furiș aureolele lumii.

Am tot căutat punctul magic,
Locul acela geometric perfect,
Unde tăcerea și-a zidit mănăstire-n cuvânt,
Cu turnuri mai nalte ca zarea,
Care sărută sfoase pe frunte Steaua polară...
Și sus, în veci, mă tot strigă, prin ani,
Mă tot strigă
Un clopot de crin încărunțit în azur,
Ce vestește plângând liturghia luminii,
La care slujește-n odăjdii de rouă,
Dănțuind peste lume, Fata Morgana.

Măiastra

Sora noastră, cea bună,
Măiastra,
Pasărea sfântă, Uitarea,
Cu gâtul înalt și subțire
Ca lebăda nopții,
Cu pene brumate cu pulberi stelare,
Se furișează tăcută
Prin miriștea vremii.
Din când în când ciugulește
Semințe bătrâne,
Din spice învinse pe brazdă,
Apoi se apleacă spre bobul de rouă
În care dorm curcubeie,
Și scormonește cu ciocul,
Căutând după lumina apusă,
Prin scrum de luceferi
Îngenunchiați în țărână.
Târziu, la marginea zării-n răzoare
Adună cenușa vieții
Și-ascunde în ea,
Să clocească în ou de Fenix, Amintirea!

ȚĂRM FULGERAT**Țărm fulgerat**

Sub zodii învins,
La răscruci, în praguri de vămi și de ani,
Sub clopotul serii apus,
Îngropat în cenuși,
Îmbrăcat în hlamida tăcerii,
Hotar între mers și nemers,
Se află un țărm depărtat,
Tărâm fulgerat de luceafăr
Și scufundat în azur,
Cu lanțuri legat și lăcate,
Depart, sub zodii, sub fulgerul pur.

Veghează-l mirări și pustiu
Sclipind la marginea zării;
Nu-l cercetează corăbii
Și nici marinarii nu-l știu,
Doar fluxul, refluxul uitării
Îl scaldă
Și luna fecioară-l vrăjește mereu
Și-i numără taine
Roite-n cenușă,
Ascunse prin matca tăcerii,
Acolo, depart, sub zodii,
Sub fulgerul pur.

Moment de primăvară

Hulubărie-naltă din inimă făcui
Și stoluri de hulube, cu dulce guruit,
Bătând din aripi albe în ea s-au cuibărit,
Din muguri de iubire să scoată, blânde, pui.

Alătura frenetic palpită un cais
Și crengile-n lumină le-aruncă temerar;
Visează lin, aprilul, ascuns în porumbar
Și-n rămuriș stârnește cast uragan de vis.

Și vis de vis se leagă prin calme adieri,
Pe aripi pure urcă, ori tremură-n petale,
Că inima și creanga – mirifice vestale –

Se dăruie într-una prin ani și prin tăceri.
Stau cotropit de vreme și nu știu dacă sunt
Petalele nuntite, ori aripile-n vânt.

Rug

La vămi de ani – tâlhari de aurore –
Scurmând cenuși pe inimă lăsate,
Sub zodii vechi, în carne astrucate,
Purtăm în noi Sodome și Gomore.

Herald învins, cu aripi sfâșiate,
Storcând otrava goarnelor sonore,
Vestește pragul unei alte ore
Cu zorile pe zare cățarate.

La cap de cale stea însingurată
Veghează semne din necunoscut
Și la răspântii stâlpi aprinși de piatră

Opresc întoarcerile spre trecut.
Am fost legați, cu ce blesteme, oare,
Să-nalțe rug a sângelui dogoare?...

Țara din noi

Stă inima cu hărțile asemeni,
Un joc de râuri sprintene pe prund
Și munți ce veșnicia și-o ascund
Sub cușma zării, prinsă-n stei și cremeni.

Am scris într-însa semne de istorii,
Țări așezate una peste alta:
Țara de dor, țara de vis – înalta –
Și țări durate din obizi și glorii.

Când taie plugul brazda pentru pâine
Dezgropă țările ce-au fost odată,
Iar mâna când se zbate inspirată,

Croiește slava țărilor de mâine...
Țări peste țări în vis și pergamente,
Sunt una toate-n inimă prezente.

Durată

În vis virgin, strivite sub durată,
Zac ferecate energii și legi,
Dormind adânc în leagăne de piatră
Și cetluite pe vecii întregi.

Se surpră stearpă goana în repaos
Și-n elemente taine – jumătăți
Visează cicluri de rotire-n haos,
Cu forme răsărind din legități.

Răsad de zori, latent, la căpătâi
Stă-n orice piatră castă-n așteptare,
Prin somn învață pasul lor dintâi

Boboci de lumi, dospind în nemișcare.
Și-n alfabet de legi și energii
Prin vama vremii se nuntesc vecii.

Cosmogonie

Pe vad de veac, prin fulguri de ere,
Încearcă piatra ciclul sfânt al mumii,
Închipuind în scutec de tăcere
Mirific prundul nenăscut al lumii.

Repetă-ntruna zbaterea rotundă,
Vâslind virgin în unduiri de ape,
Cu mers ce suie, pași ce se scufundă,
Sub zodii fecundate în etape.

Monadă mută desfrânată geme
Sub torsul pietrii născător de drum
Și lumi întregi se năruie prin vreme,

Și altele roiesc mereu din scrum.
În cerc închis, fecundă și înaltă,
Stă piatra pântec, lumile tresaltă.

Viața

În stranii fuziuni de elemente,
Cu zări nădite din pământ și cer,
Se-ncheagă ceasul cărnii – în procente:
Carbon și apă, calciu, fosfor, fier.

Și-n alchimii strivește în formule
Eternități cu clipa la un loc
Și le topește tainic în celule,
Nuntindu-le sub crug înalt de foc.

Esențe pure, stoarse din unime,
Alambicate prin magii de har,
Dezleagă unicatul de mulțime,

Să se-implinească-n flăcări singular.
Pe jar de vis combustiuni supreme
Despovărează clipele de vreme.

Transfigurare

Fecundul mai, izvor de germinare,
Aruncă-n flacără clorofilină,
Urnind o galaxie genuină,
Dar viermii rod lumina din frunzare.

Hrănind avidă mari stihii cețoase,
Omida-nghite rază după rază
Și cu văpaia lor se fecundează,
Din limpezimi torcând ușor mătase.

Stihia nopții crug solar îmbracă
Și umbrele se mântuiesc prin har,
Trezind aripi în fiecare cracă

Sfințită cu lumina din frunzar.
E-n toate lege limpede și lină:
Să nască-n veci lumină din lumină.

Circ

În joc de mimi, semnificații grave
Vestind vis vechi, vedenii nevedii;
Și din trompete sterpe, în octave,
Mici ventriloci încearcă simfonii.

În lină legănare la trapeze
Femeia șarpe face salt viteaz,
Cad saltimbaci striviți sub antiteze,
Cu plânsu-n suflet, zâmbete-n obraz.

O lume se încheagă din himere,
Cu zări de fard și cer de mucava,
Și fiecare-și joacă în tăcere

Pe sârme viața, jinduind o stea.
Râd spectatori vrăjiți de ghidușii
Și iau tristețile drept bucurii.

Cu fruntea-n cer

Cu fruntea pân' la cer de-naltă
Omul înfruntă veșnicia,
Și cade-n țândări mari tăria,
Străpunsă de a minții daltă.

Dar când să-și strige bucuria,
Deasupra alte lumi tresaltă;
Cu fruntea pân' la cer de-naltă
Omul înfruntă veșnicia.

Îi pare cerul ca hârtia,
O biată pagină invoaltă,
Și tot mai sus, prin ani își saltă,
Spre necuprins zădărnicia,
Cu fruntea pân' la cer de-naltă.

Dialog

Meșterul timp, olog și fără chip,
Vast ocean cu răbufniri de undă,
Își scutură vecia în nisip
Și tot ce vede-n calea lui scufundă.

În zbor înalt și pur de rândunică,
Frângându-și goana pe spinări de mare,
Plăpândă trece inima, și mică,
În mal de vreme aurind altare.

Cu mersul cât un mugure de clipă
Și cu aripa – tremur de petală –
S-apleacă peste lumi sacerdotală,

Să le cuprindă, blândă, sub aripă.
Și-n zborul ei – eternă tinerețe –
Îi pune vremii mii și mii de fețe.

Darul mării

Ca un matroz, când nava se scufundă,
De voi muri, hârtii și manuscrise
Adună-le, și într-o sticlă-nchise,
Să le arunci pe marea cea afundă.

Vor colinda-n oceanele deschise,
Ori le va duce săltăreața undă
Spre maluri unde apele inundă
Ostroave limpezite-n ploi de vise.

Și tot plutind pe-a apelor oglindă,
Poate-un pescar, pe țarmuri fără nume,
Se va pleca din valuri să desprindă

Grumazul sticlei încărcat de spume.
Cătând comori, va ridica din mare,
Uitatul dar, de dincolo de zare.

Caseta

M-a făurit un meșter solitar,
Ce-a iscodit o mie de sertare,
Și le-a umplut pe rând, pe fiecare,
Cu aur și argint din cel mai rar.

Eu zi de zi descui câte-un sertar
Plin cu rubine și mărgăritare,
Și risipesc lumini amețitoare,
Să le primească oamenii în dar.

Ascund în mine frumuseți oricâte
Putea-va să cuprindă-nchipuirea
Senine, vesele și mohorâte,

Ce vor aprinde lumea cu sclipirea.
Veniți cei însetați de frumuseți,
Să vi le dau pe toate, dacă vreți.

Covorul

Sub cer de jad, departe-n Ferahan,
Fecioarele cu degete uimite
Din firele de lână împletite,
Meșteșugiră un covor persan.

Și tot trudind cu râvnă și elan,
L-au înflorit cu visuri și ispite,
Cu sute de dorinți neîmplinite,
Și-nțelepciuni culese din coran.

Când a fost gata – magică minune –
Mocnea în el o flacăra amară...
Dar mâini necredincioase îl furară

Și l-au vândut departe, peste mare.
Privind cum ard culorile, îmi pare
Că e urzit din vis și pasiune.

Roua

Tot cerul tremură-ntr-o floare,
Trezindu-se din somn în zori,
Cu ochii mici, scăpărători,
Sub calme sărutări de soare.

Cu zările la subsuori
Și cu tăceri fără hotare,
Tot cerul tremură-ntr-o floare,
Trezindu-se din somn în zori.

Și după ce își vine-n ori,
Zvântându-și fața-ntr-o ștergere,
Prin scrum de zări și aurori,
Sub raiurile-amăgitoare
Tot cerul tremură-ntr-o floare.

Sămânța

Nimic nu moare, totul se transformă...
Materia în veșnic circuit,
În goana lumilor prin infinit
Mereu îmbracă altă, altă formă.

Fu la-nceput pământ, sau energia?...
Din care crugul lumilor să-nceapă,
Ori fost-a focul, sau prăpăd de apă? –
Dintr-o sămânță s-a născut vecia.

În ea stă chipul lumii ca-n oglindă,
Cu zări surpate, raiuri viitoare,
Arzând în flacăra primenitoare,

Tot alte fețe prin vecii perindă.
Pe prundul lumii se așterne ceața
Dar tot nuntesc lumina și viața.

Doar îndoiala

Prin noapte strig, și nimeni nu-mi răspunde,
Nu-i nimeni în tenebre, nici în slavă:
Doar îndoiala – crâncenă otravă –
Încet, încet, în inimă-mi pătrunde.

Și vocea se aude tot mai gravă,
În depărtări, răsfrântă-n mii de unde...
Hei, omule, oare pe unde
S-a-mpleticit cărarea ta firavă?

Găsit-am omul, despoiat de nimb
E doar o biată piesă, pentru schimb,
La uriașa veacului mașină,

Ce macină, mereu, fără hodină,
Neliniște și spaimă și durere...
Și toată strălucirea unei ere.

Comoara

Când vei vedea o flacăra ciudată
Că flutură în noapte, uneori,
Ca focul răscolit peste comori,
Să știi că inima acolo mi-e-ngropată.

Comoara sacră-n brazdă astrucată,
Se zbate-n noapte plină de fiori;
Își flutură văpaia până-n zori,
Că raza ei nu moare niciodată.

Străpunge bezna nopții ca și luna
Și luminează oamenilor drumul,
Dar se destramă, aburindu-și fumul,

În pragul cast al zilei, totdeauna.
Și para ei, ca focul pe comoară,
Va răsări prin vreme tot mai clară.

Ceasornicul

Ceasornicul doar face semn cu acul
Și timpul izbucnește prin unghere,
Vin clipele și pleacă în tăcere,
În veșnicie să-și golească sacul.

Și-ncet, încet, se înfiripă veacul
Din umbre, din lumină, din durere,
Și împlinit, se scutură și piere,
Că nici el morții nu-i cunoaște leacul.

Ceasornicul mai face-un pas și încă
Tot scrie-ntr-una semne nesfârșite,
Că acul lui e fără alinare...

Și se revarsă vremea cea adâncă,
Învâlvorată apă, ce ne-nghite
Încet, încet, pe rând pe fiecare.

CĂRĂRILE TOAMNEI

Binețe de toamnă

Bună dimineața frunză legănată,
Bate-mi-te vântul, bate-mi-te dorul,
Din copacii toamnei astăzi scuturată
O să te strivească moartea cu piciorul.

Clatină-te frunză, clatină-te-ntr-una,
Steag sublim al vieții sfâșiat de vânt,
Astă seară-n ceruri când s-aprinde luna,
Îți va fi căzută fruntea la pământ.

Scutură-te frunză... Scutură-te gând
Ce-nfloarei odată holda fericirii,

Vă doboară astăzi ploaia la pământ,
 Veți renaște mâine, veșnic veți renaște,
 Din cenușa toamnei și a amintirii.

Moartea crinului

Lasă-mă alb, lasă-mă pur,
 Nu mă atinge, nu mă frânge!
 De ce te-apropii – tainic fur –
 Cu mâna roșie de sânge?

Beat de lumină și azur,
 Tot ceru-n mine se răsfânge,
 Lasă-mă alb, lasă-mă pur,
 Nu mă atinge, nu mă frânge!

Cade amar amurgul sur
 Și frumusețea mi se stinge...
 Te simt la pândă împrejur,
 Și moartea umbrele își strânge,
 Lasă-mă alb, lasă-mă pur!

Toamna

Cad țândări în abisuri zăgazarile ceții
Și vântul pustiește arome și tămâi;
Ascuns după o frunză, cu bruma căpătâi,
Prefir prin înserare petalele vieții.

Și una câte una, în ceas amar de fum,
Le zmulg din amintire și le arunc în ploi,
Și ca-ntr-un prag de rugă de suflet mă despoi
Și cotropit de neguri mă prăbușesc în drum.

Ridică vântu-n zare de frunze mari gorgane,
Iar toamna urcă-n mine, și zac în seară mut.
Îmi fuse scut o frunză – rămas-am fără scut –

Și numai amintirea mai auie-n timpane.
Mă scol prin ploi și singur din lacra ei desferec
Bobițe de lumină și stropi de întuneric.

Clipele

Ospătez la marele banchet al vieții
Și cânt,
Iar clipele vin ca niște fecioare sfoase
Și mă sărută pe ochi

Să-mi fure lumina,
 Și mă sărută pe gură,
 Să-mi fure viața
 Și fiecare clipită
 Mușcă adânc din inima mea.

Stau singur la geam și privesc
 La crâncenul seceriș al vieții,
 Iar clipele cad grele
 Sub coasele vremii,
 Ca niște spice pline de rod.
 Și se duc,
 Și se duc,
 Dar în fiecare spic
 S-a pârğuit o sămânță
 Din care va răsări veșnicia.

Septembrie

Cu aripi negre porumbei
 Stârnesc în zare simfonii
 Și stoluri mari de armonii
 Se prăbușesc din slăvi cu ei.

Pe portative ruginii
 Țivlește toamna pe alei,
 Cu aripi negre porumbei
 Stârnesc în zare simfonii.

Dar iată zările-s pustii,
 Și inima mă-ntreabă ce-i
 Această prăbușire, - și
 De ce o scriu pe funingei
 Cu aripi negre, porumbei?...

Bătrâna casă albă

Bătrâna casă albă de la țară
 Cu geamul spânzurat spre asfințit,
 În tine visul mi s-a zămislit
 Și a văzut lumina prima oară.

În curtea ta cu vișinul mărunț
 M-au dezmiardat atâtea primăveri,
 Că tot presari în părul meu cărunț
 Suave flori din vișinul de ieri.

Bătrână casă albă, și iubită,
 În pragul tău stă timpu-ncremenit
 Sub sarica-nserării ciopârțită,
 De viscole florale troienit.

Mă-ntorc la tine dulce cuib, mereu,
 Și stau la geam... Dar geamu-i spre apus,
 Și vremea viscolește tot mai greu
 Omățul primăverii ce s-a dus...

Sfârșit de toamnă

Numai vântul, numai ceața
Mi-au rămas din tot avântul
Și-mi împresură viața
Numai ceața, numai vântul.

Blânde raze de lumină
Înfloriră dimineața,
Dar cu mine stau la cină
Numai vântul, numai ceața.

Inima, ca o vioară,
Lin prin ani își spuse cântul, –
Azi pe strune se pogoară
Numai ceața, numai vântul.

Mâna ce-o stârni prin vreme
Este rece ca și gheața
Și-mpletește în poeme
Numai vântul, numai ceața.

Nălucirea fericirii
Și-a săpat de mult mormântul,
Cântă-n strana amintirii
Numai ceața, numai vântul.

Numai ceața, numai vântul,
Mi-au rămas din toată viața, –
Crunt îmi bântuie cuvântul
Numai vântul, numai ceața.

Rădăcini

Mă trag din rădăcină de țărani
Ce-au înfruntat al viemurilor iureș
În larg pridvor de țară, jos, pe Mureș
Sub fulgurele tuteilor de ară.

În sanctuarul țării bătrâne
Din silinta muncă săvârșit-au rit
Și-n crâncene vâpăi s-a pârghit
Zgărcitul bob odrăslitor de pânze.

DRUMUL PE APE
(1985)

Cresc graiuri mureșene
Cu doruri vechi imperioase
Și-n scurta de zăi se desparte vântul

Pe-nțindări scârțoase de cârpie,
Ze decălcere din calcei furtații,
Hotărnicia veșta cu străbunii.

Hotarul din vese

Sunt vremi în care hârșile ne-arată
Numai hotarul cel croit de grai,
Când singur el pe-nținderea de plai
Putut-a să cuprindă țara noastră.

Rădăcini

Mă trag din rădăcină de țărani
Ce-au înfruntat al vremurilor iureș
În larg pridvor de țară, jos, pe Mureș,
Sub fulgerele sutelor de ani.

În sanctuarul țarinii bătrâne
Din sfânta muncă săvârșit-au rit
Și-n crâncene văpăi s-a pârguit
Zgârcitul bob odrăslitor de pâine.

Cresc graiuri multe din adânc de glie,
Cu doruri vechi împovărând cuvântul
Și-n scrum de zări le risipește vântul

Pe-ntinderi nesfârșite de câmpie.
Le descâlcesc din caierul furtunii,
Hotărnicind vecia cu străbunii.

Hotarul din veac

Sunt vremi în care hărțile ne-arată
Numai hotarul cel croit de grai,
Când singur el pe-ntinderea de plai
Putut-a să cuprindă țara toată.

Hotar etern, nestrămutat nicicând,
A-nconjurat mereu din leat în leat
Pământul ce străbunii l-au lăsat
Drept țară – scrisă-n inimă și-n gând.

Când trupu-i de atâtea ori pe roată
Fu sfârtecat prin ani și schingiuit,
Doar limba – maică binecuvântată –

Hotarul cel din veac l-a-nchipuit.
De netrecut, în zbaterea furtunii,
Nu l-au putut urni din loc niciunii.

Meșteșug

Ca meșterul, ce piatră peste piatră
Aduce să-și croiască zidăria,
Așa, sub zodii, naștem veșnicia
Din vorbă lângă vorbă așezată.

Din lespezi pure de azur durată
Își trăinicește taina temelia
Și inima-i mereu prin ani mistria
De para visului incendiată.

Prinsă-n mortar de doruri, vorba seacă
Își nalță fruntea peste zări buiacă
Și cu tăciuni de stele și de scrum

Descântă nălucirile din drum.
Cu fulgere cuvântul izbăvit
Nuntindu-și slava, arde-n infinit.

Distih de toamnă

Cărările toamnei, pustii,
Iubito le știi, le mai știi?

Treceam împreună odată
Prin frunza de vânturi vânată

Și pasul, cum fulgul de nea,
Ușor peste lume plutea.

Prin ploaie pe corzi nevăzute
Gemeau în amurg alăute

Și-n marginea zării șezum
Sub tulburi cascade de fum.

Prin frunza cu ceară spoită
Cădea înserarea pripită,

Dar anii ardeau ca o pară,
Că-n suflet era primăvară.

Sub zodii bătrâne și slute
Mai trecem prin frunze căzute,

Dar drumul acela brumat,
Iubito, de mult l-am uitat.

Gândul

Răsad din suflet, rourat de vis,
Din scrumul zilei odrăslind himere,
Cu gleznelor mânjite de abis
Strivește clipa, fulgerând prin ere.

Cu zările pe umeri – tainic șal –
Mirific dănțuind în constelații,
Se dăruie prin vreme orbital,
Umplând vecia de semnificații.

Rodul

Albit acum, de vreme limpezit,
La vânturi și la zare mă rugam
Să-mi deie roade multe, că nu am,
Și ploile-au căzut și m-au rodit.

Mai sus m-am ridicat, către zenit,
Și vâlvele amiezii imploram
Să-mi dogorască roadele din ram,
Iar soarele cu foc le-a pârguit.

Azi crengile nu se mai suie-n vânt –
Lin, poamele le-apleacă la pământ
Și strâns în jurubițe de lumină

Coboară nesfârșitul în țărână.
Cu rodul ce se scutură-n ogradă
Cad cer și zări din fiecare mladă.

Excelsior

Tăcut, alergătorul printre semne
Trece urcând sub zările în zdrențe
Și-n goana-i nesătulă spre esențe
Tot alte căi se-apleacă să-l îndemne.

Ca orbul nu privește-n nicio parte,
Își cheamă drumul măsurând cu gândul,
Iar pasul pur, de înălțimi flămândul,
Răzbate mai departe, mai departe.

Apar ades obstacole ciudate
Pe la răscruci pândind sacerdotale,

El tot mai sus, în ritmuri triumfale,
Se-avântă și le biruie pe toate.

Gătește vremea stelelor culcuș,
Cărarea-și adumbrește anii duși,
Dar n-are capăt veșnicul urcuș.

La Cozia

Stau prosternat pe pragul mândrei Cozii
Și-ascult cum suie țara din istorii,
Purtând prin scrum de veacuri nimb de glorii,
Așa cum au merit-o voievozii.

Zac astrucați sub lespezi mari de piatră
Părinții patriei din început
Și-n fiecare bulgăre de lut
Veghează un oștean de altădată.

De-o parte și de alta-s zări și stânci
Proptite-n cer – drept ziduri de cetate –
Și printre ele, din vechimi adânci,
Povești bătrâne duce Oltu-n spate.

Le spune la răscruci ca un rapsod,
Slăvind smerit pe Mircea Voievod
Și visul său sublim de libertate.

Sonet ambiguu

Cândva, demult, în școli s-a învățat
O complicată artă de a scrie,
Că totul e măsură, simetrie
Și alte reguli, ce s-au perimat.

Dar poate să existe poezie
După tipicul din bătrâni lăsat,
Ce-i scrisă cu subiect și predicat,
Cu majuscule și ortografie?...

Vor zice unii temerari, se poate,
Că-i rostul artei să-și urmeze norma.
Dar alții, foarte supărându-i forma,

Nesocoti-vor regulile toate.
Și-n cearta dintre vis și grămătică
Cerca-vor aripi literele mici.

La Alba Iulia

La sfat mulțimile se adună,
Vrând libertății să-i culeagă rodul
Și-au rupt pecețile de pe izvodul
Ce ne-a legat în noaptea milenară.

Și „pohta ce-au pohtit-o“ Voievodul
În veacurile de odinioară,
Să strângă românia într-o țară,
O împlini, prin vrerea lui, norodul.

N-au răbufnit nici puștile, nici tunul,
Cu moartea să-nsoțească biruința,
Ci au strigat mulțimile, ca unul:

Unirea-i dorul nostru și voința!
Ea crește din vâltorile vechimei
Și s-o oprească nu mai poate nimeni.

Oricât am îndrăznit

Oricât am îndrăznit
N-am putut niciodată
Să cuprind tot cerul în suflet.
În hlamida brumată
Cu scrum de luceferi
Am îmbrăcat doar un strop de azur,
În care nu încapă nici măcar
Planeta Pământ,
Cu zările ei de cenușă.

Câte galaxii rămân în veci neștiute!
Câte milioane de stele

Dănțuiesc nevăzute-n eter?
Câte drumuri aleargă
De la o veșnicie la alta...
Doar eu, umilitul, mă agăț neîncetat
De Planeta Pământ,
Pendulând în azur
Și cercând să ascund vecia-ntr-o clipă
Și cerul întreg să-l închid
Într-o formă de lut.

Rondelul inimii

Plăpândă cum o rândunică
Și tu ca dânsa îndrăznești
Imensitățile cerești
Să le cutreieri fără frică.

Ce firavă și slabă ești,
Dar orișicât ai fi de mică,
Plăpândă cum o rândunică
Și tu ca dânsa îndrăznești.

De înălțimi nu te ferești
Și nici furtunile nu-ți strică,
Mii de elanuri te ridică
Și peste secole plutești
Plăpândă ca o rândunică.

Copacul

Cuibar de viespi și putregai
 Îmi stă-n livezi un pom uscat,
 De ani se-mbie la tăiat,
 Dar nu m-am îndurat să-l tai.

Am tot sperat că poate mai
 Va fi de roade încărcat,
 Cuibar de viespi și putregai
 Îmi stă-n livezi un pom uscat.

Că niciun mugure n-a dat,
 Doar sterpe flori de mucegai
 Au năpădit în trist alai
 Pe lemnul vechi și scorburat –
 Cuibar de viespi și putregai.

Testamentul lui Iancu

La Vidra-n munți, pe Arieșul Mic,
 Pe fir de apă și pe fir de dor,
 Se tot perindă anii fără spor
 Și dă în pârgă amintirea spic.

Se vântură uitările și tac,
 Dar dăinuie săpată-n piatră

A Iancului sacră diată
Ca o poruncă peste veac.

Drept moștenire nu ne-a scris
Comori din sipete bătrâne,
Lăsat-a vremii care vine
Numai vecia unui vis.

Cu foc ard scrise-n lăsamânt
Și-n litere înaripate
Doar dragostea de libertate
Și dragostea pentru pământ.

Se tot rotește-o flacăra sprintă
Peste Ardeal, roind în Apuseni,
Se cațără prin culmi și prin poieni
Și flutură peste întreaga țară:
Dă rod în veac a Iancului comoară.

Matca

Stând în sine ferecate
Nicio zare, nicio taină
Nu se-apeacă în cuvânt;
Din silabe vânturate
Nu-și face zadarnic haină
Nicio lamură de gând.

Niciun ceas nu-și cerne scrumul
 Pe aripa vorbelor,
 Scufundate ca-n oglindă
 Timpul, pasul, zarea, drumul,
 Ard în matricele lor,
 Nu-i veșmânt să le cuprindă.

Se întorc mereu în sine
 Toate câte-au fost și sunt.
 În zadar se zbat să scape –
 Roiuri între rău și bine,
 Alte matrici căutând.
 Numai sinele le-ncape.

Trecere

Un ochi fără pace,
 Sfredel închis,
 Taie, tot taie
 Ferestre-n vecii.
 Joacă-n pervazuri
 Stele buimace.
 Sufletul nins,
 Cerul învins
 Gem sub stihii.

Stupii vieții
 Cine mi-i stoarce?

Roiul durerii
Unde s-a dus?
Murmură-n noapte
Tăinice parce,
Gândul se-apleacă
Blând spre apus.

Un ochi fără sațiu,
Fulger învins,
Taie, tot taie
Drumuri în sus,
Gândul, destins,
Joacă în spațiu
Leagă, dezleagă
Zări, depărtări,
Lumea întreagă...

Cântecul vârstelor

Cum anii strânși în cercuri de copac
Își scrie vremea vârstele-n cuvânt,
Cel de-nceput e obricit și strâmt,
Dar celelalte tot mai largi se fac.

Trei limbi de foc prin ele, alungând
Nălucile ce bântuie prin veac,
Iar Parcele din legături desfac
Obezile ce-apasă peste gând.

Dezleagă semne, mântuind tăceri
Și Logosul mai-nalte zări își suie,
Cu praguri dincolo de nicăieri,

Hotărnicind ce este și ce nu e
Prin cercuri tot mai mari și mai subțiri,
Dezamăgite în nemărginiri.

Râul ascuns

În trupul beznei muntele, de veacuri,
Ascunde praguri tainice și ape
Și din zăvoare neputând să scape,
Cresc în adânc subpământene lacuri.

Ecouri vin din negura afundă
Și vântură tăceri amare-n maluri,
Dar nicio rază nu se scaldă-n valuri,
Iar vântul nu sărută nicio undă.

Tot cearcă vremea anii să-și îngroape
În apa ce se zbate ne-ncepută,
Visând în țărături pași sfioși de ciută,
Ce vine în amurg să se adape.

Tac vremile și-n liniștea mocnită
Doar uneori prin noaptea nesfârșită
S-aruncă-n valuri câte-o stalactită.

Drum pe ape

Roiesc pe ape focuri de rubine
Și Mureșul le stinge prin unghere,
Ducând domol a undelor avere
Spre zări întunecate, fără fine.

Suveica lunii țese-n vaduri line
Cu fir de aur taine și himere
Și aplecate-n domuri de tăcere,
Stau sălcii în genunchi să se închine.

Visând destinsă-n mal de vremi câmpia
Își prinde-n păr luceferi mari și stele
Și-n pragul serii își brodează ia

Cu maci sfioși și blânde albăstrele...
Iar în adâncuri vârvele bătrâne
Urzesc vecia-n porumbiști și grâne.

Statui

Nemaiavând nici marmură, nici lemn,
În carnea lor vecia s-o însemn,

Din fum subțire i-am tăiat statui
Și le-am sădit în brazda visului.

Și-am contemplat: închise-n monumente
Să-nfrunte veacul clipele prezente.

Trecutului voind să-i dau viață,
L-am descâlcit dintr-un fuior de ceață,

Iar timpului, să-l fac și mai înalt,
I-am veșnicit statura în bazalt.

Cioplii statui din brușul de pământ,
Din flacăra mocnită în cuvânt,

Din caierul de vis și din tăceri,
Din bucurii deșarte și plăceri...

Din tot ce este și din tot ce nu-i,
Am ridicat pădure de statui –

Le-am înălțat timide, pân' la stele
Și mi-am închis tot sufletul în ele.

Dualitate

Se zbat în mine două lumi închise
Și fără încetare se înfruntă;
Stă rațiunea-n limpezimi căruntă
Și-i inima, cea doldora de vise.

Largi zări durează inima mărunță
Peste vecii cu pragurile-nvinse,
Iar zariștea și zborurile i se
Prefigurează-n slăvi – supremă nuntă.

Vicleană, mintea pe furiș, hoțește,
Dărâmă tot ce inima zidește...
Și-atunci mai sus, înfășurată-n vânt,

Străfulgerând al inimii avânt,
În vâlvătăi tot cerul îl aprinde
Și alte punți peste vecii întinde.

Joc de vârste

În joc de vârste, prag străin, în care
Te întâlnești cu tine pe ascuns;
Și în această gravă-nfățișare
Pui întrebări și-aștepti mereu răspuns.

Trec încâlcite drumurile-n zare,
Vin altele, mereu de nepătruns;
Se mistuie cu toate în uitare,
Dar locul de popas nu l-ai ajuns.

Ca pe Ulise, veșnic rătăcitul,
Momit de drumuri, cotropit de zări,
Te-ntâmpină nadirul și zenitul,

Mânându-te spre alte depărtări.
Și drumul se tot face și desface
Din caier de-amăgire, tors de parce.

Sosește-o zi...

Sosește-o zi când gândul se dezmințe,
De fulgerul luminilor lovit.
Se surpă-n sine sterp și gârbovit,
Și-ncearcă alte drumuri înainte.

Își suie la răspântii turn de schit
Și-ngenunchind pe trepte de cuvinte
Îl roade îndoiala – tainic dinte –
Înfipt adânc în zborul ologit.

Stă-n prag de ezități și confruntare
Și aripile ostenind sfoase,
Se poticnesc din ce în ce mai joase...

Ceas de răspântii pentru fiecare:
Și pentru om și pentru gând, sau faptă,
Necruțator stă la răscruci și-așteaptă.

Vulcanul

Vulcanul doarme. Niciun fir de fum
Nu-și suie hieroglifele în slavă,
Doar vâlvele îngenunchiate-n scrum
Descântă-n taină clocotul de lavă.

Ce liniște vicleană și adâncă!
O pace gravă, pritocind mistere...
Puterile sub înveliș de stâncă
Își celebrează nunțile-n tăcere.

Sub zodiac de vremi nicio mișcare,
Nu vezi vâlvoiri, nici flăcări jucăușe,
Doar în adânc stihiile-n cătușe

Dospesc gemând prăpăduri viitoare.
Când în adâncuri auie-a furtună,
Afară-i semn viclean de vreme bună.

Aripi

Răsar aripi din lacrima rănită,
Cu pas cât veacul măsurându-și saltul,
Uzorpă ceruri unul după altul,
Dar, tot mai nalte, altele palpită.

La care țărni se va opri asaltul
Veciilor rodite în clipită?...
E zborul o poruncă, sau ispită,
Ori nunta adâncimii cu înaltul?

Matricea vremii taie arhetipuri
Din aripile răsfățate-n vânt
Și le strămută zbaterea-n cuvânt

Și-n gândul înflorit în mii de chipuri.
E sensul lumii aripă și zbor,
Neogoit, etern excelsior.

Stampă veche

Peste Bălgrad ard zările în sânge,
Că duhul morții bântuie buimac
Și vrerile îngenunchiate tac,
Dar nicio roată nu le poate frânge.

Văpaia ce din inimi se răsfrânge
Și stăruie năpraznică prin veac
O tot sporesc iobag după iobag
Și nu-s puteri să o mai poată stinge.

Mihai Viteazul umblă prin cetate
Punând peceți pe-al vrerilor izvod
Și din cenuși de lanțuri fulgerate

Sămânța vremii odrăsleşte rod:
Își suie țara-n arhetipuri zorii
Croiți de brațul lui Mihai și-al Horii.

Ulise

Precum Ulise cel pierdut pe mare,
Momit de zei și bântuit de ceață,
Nu numai zece, zeci de ani, o viață
Am risipit în căutări amare.

M-ademeneau tăcerile din drum
Și mă strigau mereu pe la răscruci
Sirene mincinoase și năluci
Cu trup de aer și cu grai de fum.

Tot rătăcind prin ani, de raza lunii –
Sublim catarg – legatu-m-am cu funii
Și mi-am umplut urechile cu ceară,

Să nu răzbată zvonuri din afară.
Năier pierdut pe mările din gând,
Trec prin vâltori cu vâslele arzând.

Muzica sferelor

Rodesc viori durerile visând,
Le-ngână harpe, flaute, trompete,
Violoncele grave, clarinete
Și naiul cel bătrân, stârnit de vânt.

La semnul unei magice băghete,
Veciile ascunse în cuvânt
Din stol de muzici înfiripă cânt
Cu melodii mai clare, sau discrete.

Când vorbele vor amurghi cu toate
Și se vor face umbre și tăceri,
Sirenele prin vămi incendiate

Vor duce cântecul spre nicăieri.
Și din cenuși suave, austere,
Va naște pură muzica de sferă.

Rod târziu

Sunt pomi ciudați, ce dau și toamna-n floare
Și rod târziu legând, în asfințit
Îl tot arată soarelui rănit,
Să-l pârguiască-n ultima-i dogoare.

Se strânge-ncet lumina pe mosoare,
Cu firul tot mai scurt și încâlcit,
Vârtelnițe fragile-n infinit
O deapănă prin brume și ninsoare.

Mocnesc adânc sub brazdele aride
Și se avântă-n crengi din rădăcini,
Țâșnind în slavă sevele avide

De dulcea fierbințeală din lumini.
Dar poamele la marginea de noapte
Tânjind amar, se scutură necoapte.

Podarul

Cu câtă trudă răsplătim podarul
Care ne trece dincolo de zări!
Vânăăm comori prin munte de cântări
Și toate ni le drămuie tâlharul.

Doar de-am putea afla cândva un son
Ce nerostit de nimenea să fie,
Va fi destul să-l oferim simbrie
Nesățiosului luntraș Caron.

La trecerea cea mare peste apă
El cere cântec, nu acceptă bani,
Dar niciodată n-a primit, prin ani,

Drept plată pentru drum monedă calpă.
Cu luntrea lui ce bântuie-n azur
Percepe-n dajdii numai aur pur.

Piramida de cleștar

Hrăbind cu vrăji de echinox vedenii,
Pe jar de ani, prin fum de sanctuar,
Stă în genunchi să-ntâmpine milenii,
Suavă, piramida de cleștar.

Și visului, veghind în noaptea clară,
La porți deschise către necuprins,
Îi pare înăuntrul ca afară,
De apele cleștarului învins.

Dă clipa rod, ademenind solstiții,
Țese-n oglinzi ecouri spre vecii
Și-n reflectări sporește-n interstiții:

Lumini dezamăgite sub stihii.
În joc de zări înșelătorul spor
Stă-n limpezimi și cheie și zăvor.

Omul faptei

Nu marmura și vorbele țin treapta
Pe care se-arcuiește fruntea-n vreme,
Că nu-s statui destule, nici poeme
S-o poată înălța mai sus ca fapta.

El, omul împlinirilor depline,
Prin fapte își ridică-n veac statura,
Din ele-și face arma și armura
Ce vor învinge vremea care vine.

Se face țândări zariștea poemei
Și marmura apune în statui.
Pe scări de inimi și în mersul vremii

El suie tot mai sus prin fapta lui.
Slăvescu-l faptele pe fiecare,
Că numai fapta-i trainică și mare.

Joc pur

Dinastii de lumi certând mistere...
Balanța lumii prinsă-n pisc de gând
Măsoară zarea anilor, punând
Pe-un taler visuri, dincolo durere.

Aruncă visu-n talgere himere,
 Hrănind cu ele secolul flămând,
 Dar timpul în abis alunecând,
 Nesățios, tot altele mai cere.

În cast sobor de zboruri în volute
 Joc de monade aripile-ngână.
 Combustia durerilor le mână

Mereu mai sus, prin vaduri netrecute.
 Și-n lin zenit, nețarmurită mintea
 Stă-n arhetipuri, - tuturor sorgintea - .

Scoicile

Laboratorul mării, cu varii meșteșuguri,
 Tot născocoște-ntruna minuni nemaivăzute,
 În scoici ascunde semne în cântec învăscute
 Și strânge tainic zarea cu mii de vicleșuguri.

Vrăjite, la răspântii, sub zodiac de apă
 Reverberează graiuri momite de străfunduri
 Și-n logodiri suave lumina de pe prunduri
 Pe stemele tăcerii însemne noi își sapă.

De-ți pleci mirat urechea, să le ghicești chemarea,
 Sirenele-n răsfățuri te-ademenesc în ceață,
 Cu-ndemnuri mincinoase, de dincolo de viață,

Cernând prin vămi vecia ce-a zămislit-o marea.
Și-n armonii supreme, dezamăgite-n vânt
Oracole și muzici le mută în cuvânt.

Drum magic

Pe magistrala inimii ades
Mă-ntorc din vreme-n vreme să mă plimb
Și toate ard cu-nvolburări de nimb
Câte din scrinul amintirii ies.

Țintesc vrăjit spre fericitul limb
În care-am semănat și am cules
Întâiul bob de vis, ce l-am ales
Pe aurul cuvântului să-l schimb.

Despovărat de zodii, ca lăstunul
Ce-și vântură elanurile-n zbor,
Alerg tot mai departe, mai ușor,

Ingemănându-mi drumurile-ntr-unul.
Și pasul se avântă tot mai pur,
Pe lespezi de lumină și azur.

Zvon de primăvară

De-acum e primăvară iar,
Simți, gândule, că-nmugurim?
Trecut-a crâncenul gerar
Și-n dulce murmur aprilin
Își scrie inima hotar.

Privesc voios în calendar,
Că Maiul îl aștept să vină
Și toate clipele îmi par
A fi țesute din lumină, -
De-acum e primăvară iar.

Se joacă soarele sprintar
Prin părul viscolit de iarnă
Și peste tâmplele de var
Potop de raze-ar vrea să cearnă –
De-acum e primăvară iar,

De-acum e primăvară iar
Și Maiul îl aud că vine...
O, nu te bucuri în zadar,
Sosește doar și pentru tine,
Cu roi de fluturi și albine,
Bătrână inimă de jar.

Țara din noi

Stă inima cu hărțile asemenea,
 Un joc de râuri sprintene pe profund
 Și munți ce veșnicia și-o ascund
 Sub cușma zării, prinsă-n stei și cremenii.

Am scris într-înșă semne de istorii,
 Țări așezate una peste alta:
 Țara de dor, țara din vis – înalta –
 Și țări durate din obizi și glorii.

Când taie plugul brazda pentru pâine
 Dezgroapă țările ce-au fost odată,
 Iar mâna când se zbate inspirată

Croiește slava țărilor de mâine...
 Țări peste țări, în vis și pergamente,
 Sunt una toate-n inimă prezente.

Cântec simplu

Peste pragul de cleștar
 Prins de-al cerului hotar
 Trece gândul iar și iar.
 Tot aleargă-n sus și-n jos,

Cu folos, fără folos,
 Din nadir până-n zenit
 Și se pierde-n infinit
 Cu pasul neogoit.

Timpule, de ce mi-l chemi
 Să străbată vămi și vremi
 Și de ce îl amăgești
 Cu minciuni și cu povești
 Tot pe drumuri nelumești,
 Și-l împingi acuș, acuș,
 Pe-al vieții derdeluș?

Visule, de ce-l tot mâni
 Să gonească săptămâni,
 Hoinărind prin infinit
 Pe cărări fără sfârșit?
 Și de ce oare mi-l porți
 Printre vii și printre morți
 Pe la uși nemaiumblate,
 Zăvorâte-n mari lăcate?

Gândule flămândule,
 Lasă-n pace zările,
 Uită depărtările,
 Scutură-ncălțările
 Și-ntoarce-ți cărările
 Dinspre cer, către pământ
 Și din slavă pogorând,
 Taie-ți drumuri prin cuvânt.

Treci ușor, pe prag de jar,
Peste-al inimii hotar
Și străbate-l iar și iar,
Că nu-i mersul în zadar.

Caligrafia tăcerii

Oare cine va putea să scrie fără cuvinte? –
Doar el, umilitul, Caligraful tăcerii.
Slovele sale sunt numai aripă, numai duh,
Flacăra jucăușă prevestitoare,
Ademenind veșniciile pe cărările lumii.

Oare cine va putea cânta fără glas,
Fără glas, fără grai?...Numai matricea dorului,
Aplecându-se cutremurată pe strune,
Numai vâlvele vântului, ce cheamă uimite
Pe harfele serii muzica sferelor.

Cine cuprinde întreagă suma esențelor,
Alfa și Omega strânse-ntr-un frâu
Și dezleagă din prunduri matca izvoarelor?
Gârbovite corăbii, lunecând neștiute
Departate, departate, pe luciul gândului...

Cu infinitul în față, cu infinitul în spate,
Cu Steaua Polară arzând în catarg

Duc, mântuite, în pântec cenușa misterelor,
Pragul zăvoarelor, silogismul tăcerii.
Le-nchină spre veacuri peste margini și zări.

Fata Morgana joacă desculță pe punte,
Sirenele murmură-n valuri amăgiri și chemări;
Fără glas, fără grai, fără cuvinte
Urzesc la răspântii din clinchet de stele,
Din scrumul tăcerii – muzica sferelor.

Alfabet

Poeții au un alfabet al lor,
Nu scriu nicicând cu slove maculate
Și chiar de-i cheamă-nchipuiri ciudate,
Le trec mereu prin foc izbăvitor.

La curăță de molimi și păcate,
De urâciuni și iz colcăitor
Și le îmbracă în cămăși de dor,
Cu fir de visuri aurit brodate.

Și gândul vrând să se avânte-n cer,
În zborul prin genuni de adevăr
Își sprijină vecia pe coloane

Cioplite-n infinitul din consoane.
Și largi ferestre prin vocale-și taie,
Stârnind în slăvi lumină și văpaie.

Cu vorbe simple

Cu vorbe simple, ca aceste,
Atâtea lumi s-au făurit
Și secolele ne-au grăit
De tot ce este și nu este.

Din ele omul și-a croit
Tulburătoarea sa poveste,
Cu vorbe simple, ca aceste,
Atâtea lumi s-au făurit.

Bătură vânturi și tempeste
Și lumi întregi s-au năruit,
Dar omul a urcat pe creste
Și visul și l-a aurit
Cu vorbe simple, ca aceste.

Președ

Cu cât plătim? Pe ce balanțe oare
Se numără moneda în pecuniile
Din aipete adânci, de vânt șovăit
Și dană pentru vis răscumpărare?

Și cât de greu pe talgere apăși
Cuvântul în odăjdii sclipticești,
Tăcerile pândind răzbunătoare
Să prindă cragul lumilor în plai?

TORSUL MONADELOR (1997)

Ce prețuri să înmăncăm, să
Aripile care frământă cerul
Speranțele din zori, sălăză, crapa

Ce cade peste anii de repaos?...
Cum toate le plătesc murea cu viața,
Arvuna din cântec e doar adăru.

Alergătorul

Tăcut alergătorul printre semne
Trece trecând sub zăcile în zădărnice
Și-a goana lui subtilă spre esențe,
Totuși că-i apleacă și-l îndemne.

Prețul

Cu cât plătim? Pe ce balanțe oare
Se numără moneda mincinoasă
Din sipete adânci, de taină scoasă
Și dată pentru vis răscumpărare?

Și cât de greu pe talgere apasă
Cuvântul în odăjdii sclipitoare,
Tăcerile pândind răzbunătoare
Să prindă crugul lumilor în plasă?

Ce prețuri au minciuna, adevărul,
Aripile care frământă cerul
Speranțele din zori, amiaza, ceața

Ce cade peste anii de repaos?...
Cum toate le plătim mereu cu viața,
Arvuna din cântar e doar adaos.

Alergătorul

Tăcut alergătorul printre semne
Trece urcând sub zările în zdrențe
Și-n goana lui sublimă spre esențe,
Tot alte căi s-aplecă să-l îndemne.

Ca orbul nu privește-n nicio parte,
 Își simte drumul pipăind cu gândul
 Și pasul pur, de înălțimi flămândul,
 Gonește mai departe, mai departe...

Apar ades obstacole ciudate,
 Pândind pe la răscruci sacerdotale,
 El tot mai sus, în ritmuri triumfale,
 S-avântă să le biruie pe toate.

Gătește vremea stelelor culcuș,
 Și veacu-și prohodește anii duși,
 Dar n-are capăt vecinicul urcuș.

Întâmpinarea meșterilor

Calfe și meșteri visul să-l zorim
 Și să-i durăm cuvântului cetate
 Cu turnuri peste vreme cățarate,
 Spoite cu miracol și sublim.
 De ce ne-am tot smerit și poposim
 Tânjind la margini de singurătate?
 Ne-mbie zări strivite sub lăcate
 Spre tot mai nalte zodii să-ndrăznim.

Să nu mai stăm zăbavnici, că-n zadar
 Cercăm să frângem gândurile-n noi
 Și să îngenunchem lângă cuvinte,

Nasc noimele cu-mpovărări de har,
Chemându-ne prin arșiți și prin ploii
Să le urcăm în piscuri. Înainte!

Joc de oglinzi

Nuntind cuvintele-n oglinzi
Vezi mii de măști dar nicio față,
Te umpli de năluci și ceață
Și doar tăceri cumperi și vinzi.

Fălos nimicul se răsfăță
Cât poți cu gândul să cuprinzi,
Nuntind cuvintele-n oglinzi
Vezi mii de măști, dar nicio față.

În hora umbrelor te prinzi,
Jucând pe derdeluș de gheață.
Și noi lumini de vrei s-aprinzi
Vicleană noaptea le înhață
Nuntind cuvintele-n oglinzi.

Geneză

Pas asumat, vecia rodindu-și tainic spicul,
Nu-i mal în nicio parte, nu-s zări, nici vreme nu-i,

În roi ascuns, nuntite prin matca sinelui,
Puterile-n gestare dospesc în somn nimicul.

Răsaduri nesfârșitul prin vămi reverberând,
Dă muguri nălucirea și crengi întinde-n spații,
Iar duhul se urnește virgin prin constelații
Incendiind tăcerea strivită de avânt.

Crucificată-n piscuri dă inima în clocot
Și mari furtuni de rouă stârnește în cuvinte,
Așază curcubeie pe logosul fierbinte

Și-n fiecă răscruce stă mântuit un clopot,
Visând vestiri ivite la răsărit de zori,
Din țândări de clanuri și scrum de aurori.

S-a terminat osânda

De ani în șir, sfidându-se tradiții,
Poetii-aveau o tragică menire:
Să zdrăngănească mincinoase lire
Zbătându-se în lanț, ca osândiții.

Și pentru râvna lor, nefericiții,
Zadarnic așteptau vreo prețuire,
Că doar batjocură și răstignire
Le-au rânduie, fățarnici, toți smintiții.

Dar crugul lumii tot schimbându-și mersul,
Ajuns-a iar la mare cinste versul,
S-aprindă-n inimi flacăra curată.

S-a terminat osânda, slavă ție,
Eternă și sublimă poezie,
Că-n pisc de vremi vei fi încoronată.

Bacantele

Bacante stau la masa mea și cântă
Cu voci de băutură răgușite,
Și glasurile lor mi se împlântă
În inimă, precum niște cuțite.
Una-i bolnavă, alta e flămândă,
Cu mari minciuni de viață amăgite,
Zbătându-se în crâncenă osândă,
Petrec alături pentru că-s plătite.

Le tot privesc pe rând pe fiecare
Cum sorb nefericire din pahare
Și mă gândesc ce soartă blestemată

Poate urzi natura câteodată.
Și mă întreb: cu ce greșiră oare,
De trebuie să cânte pentru plată?

Retorica tenebrelor

Retorica tenebrelor, absurdă,
Întoarce crugul lumilor, din zbor;
Când toate cad și doar tăcerea zburdă,
Cuvintele îmbătrânesc și mor.
Sporește-n lucruri îndoiala surdă
Și-n logos duhul n-are chip nici spor:
Doar prin cenuși, prevestitor, o durdă,
Mai dă semnale către viitor.

Stă visul, obricit și fără glorii,
De boldul morții în aripi străpuns.
În nicio zare nu se crapă zorii.
Și-n întunericul de nepătruns
Obârșiile tânguind în vânt
Își prohodesc sămânța din cuvânt.

Coșmar

Nu-i nimeni... Nu-i nimeni, doar vântul
Apleacă floarea vieții și-o frânge
Și-i veacul cu brume de sânge,
Ce umplu de spaimă pământul.

Nu-i nimeni... Nu-i nimeni, doar păsări de fier
Tot zboară prin noapte și cântă

Și clonțul de foc și-l împlântă
În inimi, le mușcă și pier.

Nu-i nimeni... Nu-i nimeni, doar teama pândește
Ascunsă prin unghiuri ca fiara,
Ne sfâșie somnul cu ghiara
Și crește, și crește, și crește.

Singurătate

Cern semne, ca profetul în pustie,
Săpând sub zodii, taine să desferec,
Și glasul pur clamează prin vecie,
Cerșind lumini la porți de întuneric.

De-o parte-i munte, dincolo abisul
Și mari capcane stau la pândă-n stâncă,
În pisc durează cuib de aur visul,
Vin șerpilor îndoielii și-l mănâncă.

De vreau să urc se-ncolăcesc la glezne
Și dând napoi genuni adânci se cască.
Sterpi ochii mi se încălesc în bezne,

Sub fruntea cu încremeniri de mască.
Ard răstignit pe hău și înălțime
Și strig, tot strig, dar nu-mi răspunde nime.

Ereditare

Păcate vechi în sânge de veacuri multe dorm
 Și tot mai dau, în taină, prin ani câte-o mlădiță,
 Plătind tributuri grele pentru părinți și viță,
 Neputincioși ne frângem, sub jugul lor enorm.

Prin rădăcini de leaturi otrăvuri ancestrale
 Ung zilele și-s sterpe, sau rodu-i viermănos.
 Sucite, ca-n oglindă, gonesc în sus și-n jos
 Instinctele bătrâne, tăind în carne cale.
 Cu mlădieri de vespe își fac în sânge stup
 Și umplu cu veninuri toți fagurii vieții.
 Ne năpădesc străbunii în suflet și în trup,

Îmbrobodind lumina cu straiurile ceții.
 Dar relele din sânge cu ce le vom întoarce -
 Cu fulgerul durerii, ori cu scorniri de parce?...

Gest

La caste nunți de visuri vane,
 Din roua-ngenunchiată-n flori
 Storcând cerneluri diafane
 Prin teasc sfințit, de aurori,
 În vămi cu zări fără prihane,

Cu jar și vrăji din graiul mumii,
Poetii dezlegând în zori
Cuvintele din mari capcane
Scriu – tâlcuind inima lumii –
Prin triluri de privighetori.

Ferește-te de gânduri

Ferește-te de gândurile tale!
Lumina lor frenetică, ciudată,
Se mistuie prin vreme vânturată,
Răsad de amăgiri stârnind în cale.

Un ceas viclean, cu limbile de gheață,
Trufaș măsoară licărul din scrum,
Sirene mincinoase-i stau în drum,
Pândind cu vrăji și cu momeli din ceață.

Cum strigă nălucirile din zare! –
Oare-s chemări aievea sau păreri?...
Și pasul rătăcește-n căutare

Din ce în ce mai sterp spre nicăieri.
Tot altele te-ntâmpină-n răscruci
Și nu mai știi pe unde să apuci.

Și nu-s cuvinte

Ce molimă tot bântuie-n cuvinte,
De-i gândul sterp și duhul umilit
Și peste înțeleșuri vămuite
Stă șarpele tăcerii-ncărunțit?...

Câte vecii cu pragurile ninse
Se pristăvesc în mълuri și nisip,
Când cad strivite Noimele învinse
Și se ascund în bezne fără chip?...
Se fac cenușă graiurile mute
Și din tăceri s-alege doar o lege!
Ca un blestem pe limbile căzute:

A nu rosti și-a nu mai înțelege...
Fenicșii gem sub ale morșii steme
Și nu-s cuvinte din cenuși să-i cheme.

Apus de veac

Bătrâne lumi arzând sub bisturiu
Infecșii vechi, în inimi astrucate,
Se descompun strivite sub păcate,
Cu visul van și sufletul pustiu.
Nu mai vrăjește niciun demiurg

Să le întoarcă pure din văpaie,
Le macină cangrena și le taie
Istoria cu mână de chirurg:

Anestezii trecând prin alcool
Cohorte de instincte fără frâu,
Dezmărginesc învâlvorat pârjol

Furtuni de pasiune și desfrâu.
Și-n scrum, sub ale zărilor ogive
Se stinge veacu-n rituri primitive.

Județ

Caiafele amiezii țin sinod
Să judece lumina din zenit,
Și beznele, drept martori s-au grăbit
Să-și taie-n piscul zilei cap de pod.

În lungi deliberări s-a statorit,
După îndemnul unui sterp izvod,
Anatema pe floare și pe rod,
Pe tot ce-n îndrăzneli s-a pârduit.

Pe fruntea zării măsurând carate,
Cu scule mincinoase măsluite,
Scriu juzi trufași sentințe încâlcite,
Cu cearcăne de noapte miniate.

De sus, în slavă, peste vremea vastă,
Lumina-și saltă nimbul tot mai castă.

Durată

În vis virgin, strivite sub durată,
Zac ferecate energii și legi,
Dormind adânc în leagăne de piatră
Și cetluite pe vecii întregi.

Piramida răsturnată

Sub zodii, piramida răsturnată,
Veghindu-și anii-n slava lor dintâi,
Se sprijină pe vârf, ca-ntr-un călcâi
Ce ține-n cumpănire lumea toată.

Rotește zări pe osii de mătasă,
Din sâmburii luminilor croite
Și vremile de înălțimi strivite
Pe un singur punct vecia și-o apasă.

Prin scrum de infinituri năruite.
Nunțește stele-n fiecare colț,
Le suie și le scutură din bolți,

Ca frunzele de vânturi vremuite,
Sens fulgerând prin semne și-n cătușe,
Fenicții nasc din arderi și cenușe.

Aria calomniei

Ca niște babe știrbe la taifas,
Ne furișăm prin colțuri să bârfim,
Cu pene de-mprumut ne-mpodobim,
Trufându-ne la fiecare pas.
De-i vorba despre alții – aferim! –
Clamează la răspântii câte un glas,
Triumful lor e fumul de pripas,
Iar faima, putregai de țintirim.

Nemernicia scrisă la pătrat.
Sau ridicată la puteri mai rele,
Se-ncrâncenează în porniri mișele,

Chemându-ne, pidosnică la sfat.
Ca dirijorii dă măiastră tonul,
Iar noi fățarnici, îi ținem isonul.

Eternul Babilon

Ard semne-n Vavilonul de cuvinte
Și-n vâlvătăi se mistuie tăceri,
Iar veacul viscolind prin oseminte
Le-mprăstie cenușa-n patru zări.

Își surpă vremea graiurile-n lut
Și-n teascul morții zac zădărnicii,
Amurgul scrie drum neînceput
Spre stele noi, roite prin vecii.

Sigil ascuns între Nimic și Este
Apasă peste vămi de gând și peste
Răscrucile de dincolo de vamă.
Și senzuri gem strivite sub lăcate,
În rituri înfripă și destramă
Blestemul limbilor amestecate.

Ca vechii daci

Tu nu ești dacă, eu poate-s roman,
Dar tot sfidând trufia morții – trista –
Ne-am încuscrit cândva cu Burebista,
Să-i moștenim disprețul suveran
Față de doamna care-n veacul ista,

Cu sânge strângând cadavrele-n morman,
A întărit imperiul tiran,
Sporindu-și hecatombele și lista –

De-aceea când o vom simți pe-aproape,
Că vine-n bezna vremii să ne-ngroape,
Să nu te tulburi, spaime să nu-ți faci...

Ci dacă bate-n geamuri, ticăloasa,
Vestindu-și întunericul și coasa,
S-o-ntâmpinăm senini, ca vechii daci.

Telal de aripi

Telal de-aripi duc zboruri cu vorbele-n piață,
Așa cum târgoveții panglici și jucării,
De treci prin bâlciul vremii, străinule, să știi
Că ard ascunse-n ele elanuri de-o viață.

În fiiece silabă ca meșterii-n vechime
Zidii iubiri și doruri în nimburi mari încinse
Și bate în adâncuri, cu zariștile ninse,
Chiar inima-ngropată sub clopotul de rime.

Cu degete uimite încerci să îți alegi
Străluminat, cuvinte să-ți vină pe măsură,
Să potrivești zadarnic pe-a visului statură

Și pleci cu mâna goală, că nu le înțelegi.
Te-ntorci din drum și iarăși în slava lor le lași,
Că toate-ți par croite doar pentru uriași.

Robind la vis

Robind la vis mereu m-am tot smerit
Și-am dus ofrandă inima-n zadar
La un părelnic, mincinos altar,
Ce doar închipuirea l-a sfințit.

M-am închinat zăbravnic și-am hulit,
Arzând tămâi pe-nvăpăieri de jar
Și m-am întors cucernic iar și iar,
Prefigurând același tainic rit.

Sporeau lumini cu mari momeli pe creste,
Hotărnicind între nimic și este,
Iar fumul jertfei răsucit în vânt,

Scriind pe zări istorii apocrife
Tăcerile, ascunse-n hieroglife
Înmugurind, s-au prefăcut cuvânt.

Cuvântul

Hermafrodit cuvântul, când mascul, când fecioară,
În unduiri suave, ori fulgerări de cnut,
Își flutură incestul, o flacără ușoară,
Cu gesturi revelate sub cer necunoscut.

Silabe infidele, dezmoștenind cadențe,
Topesc amiaza castă a visului prădat
Și aripi diafane, strivite sub esențe
Își scutură penetul prin timpul scufundat.

Cu arcurile-ntinse frângând în somn săgeți,
Așa cum geometrul proclamă suprafețe
Măsoară-nchipuirea la margini de vieți.
Eternități ascunse în clipele răzlețe
Și-n strana zilei timpul își ferecă mormânt
Sub lespezi târnosite în piscuri de cuvânt.

Tipare

Sporind smerite rodurile verii,
Cresc sub sigiliul unei caste noime:
Din mari vecii repetă-aceleași forme
Semînțele sub zodia tăcerii.
O blândă lege doarme-n fruct și floare,

Drept matrice pentru eternitate,
Sub cerul ei nuntesc mirific toate
Și se-mplinește lumea prin tipare.

Solomonind adâncul și înaltul
Adună semne, priveghează taine
Și îmbrăcând multicolore haine,

Se pârguiește timpul, veșnic altul.
Purtând povara unui singur țel
Rodește fiecare după fel.

Anul 2000

Va naște anul două mii
Din scrum, din sânge, din duhoare
Și tot ce încă e în floare
Sub coasa morții va păli.

O, trista veacului grandoare,
Ce iute se va risipi,
Va naște anul două mii,
Din scrum, din sânge, din duhoare.

Ridic priviri iscoditoare
Spre lumi ce-n flăcări vor pieri.
Și văd planetele pustii

Și din cenuși otrăvitoare
Cum naște anul două mii.

Fericirea

În rostul clipei e și nu-i,
Se tot destramă ca un fum,
Sau ca o boare de parfum
La adierea vântului.

Ai vrea s-o ții și nu știi cum,
Să n-o mai bată vântul șui, –
În rostul clipei e și nu-i,
Se tot destramă ca un fum.

Cu mari vâltori îți iese-n drum,
Dar când te-apleci spre ea și spui
Că-i flacăra norocului,
Găsești alătura doar scrum...
În rostul clipei, e și nu-i. –

Muzeu

Tablouri scumpe, porțelanuri rare,
Sculpturi, arginturi, mobile de stil

Și flori cu zarea lumii în pistil,
Visând în cadre și-n de preț covoare.

Cu vagi edulcorări prezentul ni-l
Ademenesc bătrânele odoare
Și-n inimă îngenunchind hotare,
Dezmărginesc un cer suav fragil.

Rodește tot mai 'naltă frumusețea
Din operele meșterilor vechi,
Urzită din lumina și tristețea

Tăcerilor cu daruri neperechi...
Fiindu-și tainic zariște și limb
Susțin pe fruntea veacurilor nimb.

Izvorul

Certa nebunul rătăcit în sine
Vânând năluci prin evul policrom,
Veciile din ramurile line
Și liniștea cu timpul de sub pom.
Robind sub zări, se mântuiau ființe
În roadele ce nemureau livada
Și-n rădăcini visau sperând semințe,
Ce nu cunosc trufiile nici sfada.

Dar înțeleptul tâlcuind gâlceava
Rupea cătușa graiurilor mute,
Vestind smerit cum izvorește slava
Din rosturile caste și tăcute.

Zbateri

Mă zbat ca robii-n ocnele de sare,
Luptându-mă cu mari stihii de piatră.
Și strig cumplit prin beznele amare
Dar nu-mi răspunde nimeni niciodată.

Scrâșnesc amarnic lanțuri și oțele,
Lovind în pântec muntele rotund
Și dalbe constelații nasc din ele,
Dar le zugrumă bezna fără fund.
Din când în când înalț câte-o cătușă
Stea fulgerând pe bolți de piatră dură,
Dar zborul i se frânge în cenușă

Și aripile se prefac în zgură,
Că niciun vis în suflet nu mai arde
Zac toate-n bezne sângerând pe coarde.

Alegorie

În trenuri rătăcite pe linii vicinale,
Trecând din gară-n gară cu mersul fără spor,
Un sterp liman m-așteaptă la capătul de cale,
Ucigător de visuri, străin, înrobitor.

Ca melcul ce-și înseamnă cărările cu bale,
Mă drămuiesc pe drumuri târâș, în loc să zbor,
Și trenuri stau în stații și se urnesc agale,
Ducându-mă cu ele, eternul călător –

Văd cerul cât o palmă din colțul de vagon
Și năclăit de fumul ce șerpuiește-n geam,
Ascult cum plânge șina cu scâncet monoton

Și-n scârțâit de roate strivește tot ce am:
Iluzii și elanuri și ani ce vin și pier
Și trec și trec întruna și n-au nici zări, nici cer.

Trecere

Un ochi fără pace
Sfredel încins,
Taie, tot taie
Ferestre-n vecii.

Joacă-n pervazuri
Stele buimace.
Sufletul nins,
Cerul învins
Gem sub stihii.

Stupii vieții
Cine mi-i stoarce?
Roiul durerii
Unde s-a dus?
Murmură-n noapte
Tainice parce,
Gândul se-aplecă
Blând spre apus.

Un ochi fără sațiu,
Fulger învins,
Taie, tot taie
Drumuri în sus,
Gândul destins,
Joacă în spațiu
Leagă, dezleagă
Zări, depărtări,
Lumea întregă...

Meșteșug

Țesui rondeluri și sonete
Din fire de eternitate –

Din graiuri mari, incendiate
 Și din tăcerile discrete.

Cu degete însângerate,
 Strângând veciile-n buchete,
 Țesui rondeluri și sonete
 Din fire de eternitate –

Prin vămi pustii, strălucinate
 Sub casta inimii pecete,
 Din daruri multe-ngemădate
 Sub zarea viselor prădate,
 Țesui rondoale și sonete.

Jocă-n periază

Și cele bulăuce

Sulfurul oiaș,

Cerul învins,

Gem sub silbii.

Șirăzii viciii

Cine mi-l storce?

Roiul durerii

Unde s-a dus?

Murmur-n noaptea

Tăinice parca,

Căndul se-afiează

Bland spre apă.

Un ochi fără apă,

Fulger învins,

Tăie, tot tăie

Drumuri în sus,

Gândul deșinat,

Jocă în spațiu

Leagă, dezleagă

Țări, depărtați,

Lumea întreagă...

Mășterug

Țesui rondeluri și sonete

Din fire de eternitate –

Lucian Emândi, simbol al moralității autohtone

Generos ca lumina, copleșitor și profund ca stăciunile, Lucian Emândi a fost o personalitate reprezentativă pentru spiritul intelectualului peșcan.

Provenind dintr-o familie sănătoasă și creștină, l-au fost vădită încă din fragedă copilărie dragostea de carte și valorile morale ca principii de viață.

Fiind membru al Partidului Național Țărănesc, la instaurarea, prin puterea răucului sovietic, a regimului comunist, poetul, care a refuzat să se dezică, a avut foarte mult de suferit. El a fost arestat și închis în închisoarea din Lugoj, unde a petrecut un an de zile fără să fie judecat. În tot acest răstimp, mama sa, cu care poetul a avut dintotdeauna o relație foarte specială, l-a vizitat cu regularitate și, în pofida tuturor simpatizantelor și a dorșii materne, l-a sfătuit să nu cedeze, să-și păstreze demnitatea și echilibrul.

L-a cunoscut bine și a înțeles că, pentru fiul ei, cel pe care ea l-a crescut așa, abdicarea de la morală, valori și principii ar fi fost mult mai traumatizantă decât orice temniță.

Înt-adevăr, poetul nu a cedat, nu a pactizat în niciun fel cu regimul amoral și opresiv, dar a plătit un preț scump dincolo de anul petrecut în închisoare, nu a mai putut publica decât după mai multe decenii. Iar în tot acest interval, la fel ca Lucian Blaga, a fost marginalizat și a ocupat posturi mult sub nivelul său de compozitor.

Lucian Emândi a rămas însă, în conștiința peșcanilor ca un model și un exemplu, devenind simbol al moralității autohtone, despre care acum, mamele își învață fiii.

Lucian Emandi, simbol al moralității autohtone

Generos ca lumina, copt ca holda și profund ca rădăcinile, Lucian Emandi a fost o personalitate reprezentativă pentru tipul intelectualului pecican.

Provenind dintr-o familie sănătoasă și creștină, i-au fost sădite încă din fragedă copilărie dragostea de carte și valorile morale ca principii de viață.

Fiind membru al Partidului Național Țărănesc, la instaurarea, prin puterea tancului sovietic, a regimului comunist, poetul, care a refuzat să se dezică de propriile valori și principii, a avut foarte mult de suferit. El a fost arestat și aruncat în temnița din Lugoj, unde a petrecut un an de zile fără să fie judecat. În tot acest răstimp, mama sa, cu care poetul a avut dintotdeauna o relație foarte specială, l-a vizitat cu regularitate și, în pofida tuturor simțămintelor și a durerii materne, l-a sfătuit să nu cedeze, să-și păstreze demnitatea și echilibrul.

L-a cunoscut bine și a înțeles că, pentru fiul ei, cel pe care ea l-a crescut așa, abdicarea de la morală, valori și principii ar fi fost mult mai traumatizantă decât orice temniță.

Într-adevăr, poetul nu a cedat, nu a pactizat în niciun fel cu regimul imoral și opresiv, dar a plătit un preț scump: dincolo de anul petrecut în închisoare, nu a mai putut publica decât după mai multe decenii. Iar în tot acest interval, la fel ca Lucian Blaga, a fost marginalizat și a ocupat posturi mult sub nivelul său de competență.

Lucian Emandi a rămas însă, în conștiința pecicanilor ca un model și un exemplu, devenind simbol al moralității autohtone, despre care acum, mamele își învață fiii.

„...ramură înflorită de vis și mugure de frumusețe”

... Două au fost momentele emoționante în care am avut privilegiul să fiu în preajma poetului Lucian Ermatil, momente care m-au marcat profund și care și-au adus aportul la formarea mea ca iubitor și creator de poezie.

Primul moment s-a împlinit la Peștera, în anul 1977, la lansarea volumului „Punina inimii”. Eram pe atunci elev în clasa a VIII-a. Dimplicitei clasei, profesorul Virgil Damian, pe care amintesc că suntem învățători în clasă de literă) să participăm la evenimentul din incinta Bibliotecii Comunei. Într-o zi Peștera era comună. A fost prima lansare de carte pe care am văzut-o. Nu îmi amintesc cu excitație tot ce s-a petrecut între pereții primitorii și bibliotecii, ci-a rămas însă vie imaginea poetului, trupul care mi s-a părut plin de modestia, în contrast cu valoarea scrierilor sale. La oprită, mi s-a apărut gândul pentru a-mi scriea pe carte: „Pentru Eugenia Peștera, ramură înflorită de vis și mugure de frumusețe”. Ajunși acasă, mi m-am săturat să recitesc aceste cuvinte scrite pe o minge, cu scrișănușii poemului. Nu am făcut ceva din rătăciți gând când am citit aceste poezie, câteva, cele inspirate de dragostea de neam și locul natal, le-am memorat și le mai știu și acum:

... Mureș, Mureș, apă lină,

Desăvârșă cu lumina,

Întinsă și se închină

Lărgă și țării rădăcină,

Și în fiecare vad

Care ursele lui Glad

Cu gârânișul aplecat

Pentru început de leat...”(Urmele lui Glad)

„...ramură înflorită de vis și mugure de frumusețe“

Două au fost momentele emoționante în care am avut privilegiul să fiu în preajma poetului Lucian Emandi, momente care m-au marcat profund și care și-au adus aportul la formarea mea ca iubitor și creator de poezie.

Primul moment s-a întâmplat la Pecica, în anul 1977, la lansarea volumului „Lumina inimii“. Eram pe atunci elevă în clasa a VIII-a. Dirigintele clasei, profesorul Virgil Damian, ne-a anunțat că suntem invitate(eram clasă de fete) să participăm la evenimentul din incinta Bibliotecii Comunale (pe atunci Pecica era comună). A fost prima lansare de carte la care am participat. Nu îmi amintesc cu exactitate tot ce s-a petrecut între pereții primitivi ai bibliotecii, mi-a rămas însă vie imaginea poetului, trupul care-mi părea plăpând, modestia, în contrast cu valoarea scrierilor sale. Emoționată, mi-am așteptat rândul pentru a-mi semna pe carte: „Pentru Eugenia Ponta, aceste versuri - ramură înflorită de vis și mugure de frumusețe.“ Ajunsă acasă, nu mă săturam să recitesc aceste cuvinte scrise pentru mine, cu semnătura poetului. Nu am lăsat cartea din mână până când am citit toate poemele, câteva, cele inspirate de dragostea de neam și locul natal, le-am memorat și le mai știu și acum:

„...Mureș, Mureș, apă lină,

Descântată cu lumină,

Inima ți se închină

Lângă-a țării rădăcină.

Și la fiecare vad

Caut urmele lui Glad

Cu genunchiul aplecat

Peste început de leat...“(Urmele lui Glad)

Fremătam la gândul că un pecican a reușit să scrie atât de frumos și să publice o carte, că avem, noi pecicanii, un poet al nostru!

Al doilea moment s-a petrecut cinci ani mai târziu când, fiind elevă a Liceului Pedagogic din Arad, regretatul profesor de pedagogie Vasile Popeangă, l-a invitat pe Lucian Emandi să ne vorbească nouă, viitorilor dascăli, despre poezie. Eram deja adolescentă și cochetam cu poezia, fără să fac cunoscut talentul meu. Exagerata timiditate care mă stăpânea atunci m-a oprit să mă apropii de poet, să-i mărturisesc că sunt pecicană și cât de mult m-au impresionat poeziile dumnealui. Cu sufletul încărcat de emoție priveam, cu fascinație, contrastul dintre culoarea pământie a tenului profesorului meu și cea trandafirie a poetului cu care eram consăteană care, fără a săvârși vreo magie, umplea încăperea de lumină.

Lumina aceea care m-a fascinat cred că mi-a călăuzit drumul în anii următori, ca un îndemn la încrederea în puterea cuvântului, așezând în sufletul meu dorința de a promova și îmbogăți zestrea culturală pecicană.

Eugenia Ponta Pete

Numele de pe carte

Scriu aceste rânduri într-o zi ploioasă de iulie. De ai privi pe fereastră și ai face un pas spre aerul răcoros, ai spune că este autentică toamnă. O zi încărcată de nostalgie, în care parcurg cu plăcere *Cărările toamnei* – colecția de poeme dedicate anotimpului în volumul *Îmblânzitorul de taine* al poetului Lucian Emandi, cel care a fost unchiul meu.

Îmi amintesc cu plăcere prima „întâlnire” cu numele Lucian Emandi. Aveam nu mai mult de 10-12 ani, când stăteam fascinată în fața bibliotecii părinților mei și cotrobăiam prin cărțile așezate pe rafturi. M-a atras un nume: Emandi. Imediat am făcut legătura cu numele de familie al bunicilor mei și am dat fuga la mama să o întreb... cum de numele nostru e așezat pe coperta unei cărți? Atunci mama mi-a povestit despre cel care a fost fratele bunicului ei.

Unchiul Lucian era cel mai mic dintre cei 3 frați: Maxa, Mircea și Lucian. Era un om care aprecia frumosul, arta, literatura. Mi-a povestit mama cum a fost o dată în casa lui din Arad, la terminarea celor 10 clase la Pecica, în 1976, pentru a-i cere îndrumare pe mai departe. A fost fascinată de colecțiile de arte pe care acesta le avea: tablouri valoroase, cărți, obiecte de decor, articole vechi, cu însemnătate.

De fiecare dată când publica un volum nou de poezii, poetul venea la noi și îl oferea în dar familiei. În volumul *Lumina inimii* din 1977 unchiul Lucian a scris câteva cuvinte cu dedicație, mamei mele: „Pentru Florica – aceste lumini răsărite și împlinite în aceeași ogradă a casei părintești și prin care curg și urcă spre soare aceleași lumini ale neamului Emandi”. Ce cuvinte frumoase și pline de emoție!

Unchiul Lucian împreună cu soția lui, Marta, participau la toate evenimentele familiale importante. Au participat la nunta mamei, mereu veneau la masa de duminică din familie. Poetul ținea la neam, la numele Emandi, așa cum reiese și din dedicația de pe pagina volumului.

Nu pot să nu remarc, cu bucurie, prezența constantă a motivelor matematice în versurile sale: "Adună timpul tainele-n monom,/Și-n stranii ecuații le aruncă" (*Final* – vol. *Torsul Monadelor*), "Am învățat odinioară cuvântul,/Să cadă perpendicular pe infinit/Așa precum o linie dreaptă/Îngenunchiază smerită pe altă linie dreaptă,/Și s-a născut o geometrie ciudată,/Cu unghiuri mirate, din care poeții/Vămuiesc pe furiș aureolele lumii" (*Loc Geometric* - vol. *Îmblânzitorul de taine*).

E o mândrie și o onoare să ducem mai departe numele Emandi, tot ceea ce a însemnat personalitatea Lucian Emandi, omul de cultură, cuvintele scrise în versuri „mai tari decât granitul,/Și decât vremea mai încăpătoare” (*Cuvintele* – vol. *Îmblânzitorul de taine*), valoarea literaturii pecicane, care iată, este apreciată și promovată după atâția ani de la nașterea sa.

Florica și Marcela Florea

Rădăcini

Îmi stăruie, la fel de vii în minte, cuvintele pe care le spunea Lucian Emandi despre inima mare și sensibilă a neamului Emandi, din care, cu mândrie, fac parte și eu, pe linie maternă, mama fiind fiica fratelui său, Maxa Emandi.

În cei patru ani petrecuți în Arad ca elevă a Liceului Pedagogic, internistă fiind, eram invitată duminica la masă, în casa de pe str. Eugen Poitier, unde locuiau poetul și soția dumnealui, Marta. Era o bucurie pentru ei să le fiu alături, ei neavând copii. Mătușa Marta Emandi îmi știa gusturile culinare și mă răsfăța de fiecare dată cu felurile preferate de mâncare.

Masa se servea într-un ritual care împletea discret tradiționalul cu eleganța. Aveam impresia că mă aflu la cel mai select restaurant. Ținuta celor doi era impecabilă, decentă, elegantă. Soția poetului era o femeie parcă desprinsă din altă lume: frumoasă, deosebit de caldă, primitoare și întotdeauna cochetă.

De fiecare dată când pășeam pragul casei, aveam impresia că mă aflu într-un muzeu. Priveam fascinată tablourile expuse pe pereți, mobilierul valoros, bibelourile, decorul realizat cu foarte mult gust și mare clasă. Aveam impresia, deseori, că e altfel decât data trecută: descopeream lucruri pe care nu le observasem la vizita anterioară. Nu știu, le așezau altfel, le înlocuiau... nu te copleșea monotonia în casa lor.

Amintirile despre familia Emandi sunt ca focul stins ce nu mai arde, dar totuși încălzește, pentru că cenaclul pecican poartă numele Lucian Emandi și pentru că există aici, în Pecica, rădăcinile neamului nostru, înfipte adânc în pământul strămoșesc.

Cuprins

Argument.....	7
Cuvânt înainte.....	9
CÂNTAREA FIULUI PIERDUT (1940).....	15
Cântarea fiului pierdut.....	17
Îmi caut umbra.....	17
Mama.....	18
Amurg pe ape	19
Amurg.....	20
Privighetoarea	20
Poemul cântărețului îmbătrânit de vreme	21
Primăvara	22
Rugăciune.....	23
Destin.....	23
Iubire-n agonie.....	24
Durere	25
Zvon de primăvară.....	26
Femeie	27
Gol	27
Poema sufletului meu.....	28
Fizicul	29
Inscripție pe o scrisoare.....	30
Poeme pentru sfârșit de iarnă.....	30
Cântec de toamnă târzie.....	31
PESCARI DE NĂLUCI (1942).....	33
Întâmpinarea meșterilor.....	35
Pescarii de năluci.....	35

Sobolul.....	36
Meșterul Manole.....	37
Olimpianul	38
Zeusplângând.....	39
Chemare	39
Creșteți flori.....	40
Doruri neîmplinite.....	41
Gândul	41
Ceasornicul	42
Înscripție pe amintire.....	43
Cântec pentru Maria Magdalena.....	44
Autumnală.....	44
Se duc toamnele și anii	45
Sonetul nopții.....	46
Cântec simplu.....	47
Cântec pentru somnul Domniței.....	47
Poem.....	48
Cântec de moarte.....	49
Postmortem.....	50
Grăiește Meșterul.....	50
LUMINA INIMII (1977).....	53
TERRA BLACORUM	
Suntem de-aici.....	55
Urmele lui Glad	56
Străbunul	57
Aniversare	
(1877 - 1977).....	58
Îndemn	59
Cântec în august.....	60
Tribut.....	60

Cântare României.....	61
CHEIA	
Cheia	62
Poetul.....	63
Poezia.....	64
Cariatide.....	65
Visul	65
Ev.....	66
Scormonitorul.....	67
Secretul.....	68
Vânătoare cu șoim.....	68
Cântec în pisc	69
Marele zid.....	70
Capcana.....	71
La ceas de nuntă.....	72
Popas în pisc.....	72
Sonetul diamantelor.....	73
Prețul cuvintelor.....	74
Proverb	75
Oare mai sunt cuvinte?.....	75
Întoarcere.....	76
O, călătorule.....	77
Din mari elanuri vegetale.....	78
Drum.....	78
Lege	79
Poveste	80
DURATĂ	
Cosmogonie.....	81
Zborul	81
Eliberare.....	82

Sub magică dogoare.....	83
Excelsior.....	84
Trecere	84
Noul Prometeu.....	85
Joc de oglinzi.....	86
Clepsidra.....	87
Creanga.....	87
Perpetuum mobile.....	88
Atâția mă-ntrebară.....	89
Rădăcini.....	90
Și umbra.....	90
Carpe Diem	91
Noiembrie.....	92
LUMINA INIMII	
O, primăvară dulce.....	93
Întoarcerea fiului risipitor.....	93
A fost o vreme.....	94
Anteu.....	95
Cercând prin ani	96
Răboj	96
Cleștar.....	97
Comoara.....	98
Dans	99
Zeul	99
Înscripție pe amintire.....	100
UMBRA ANOTIMPURILOR	
Anotimpuri	101
La început a fost cuvântul.....	102
Cireșul din grădina mea	102
Zorile	104

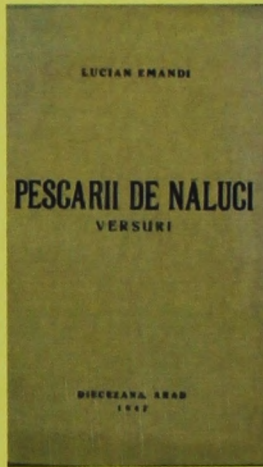
Cupa.....	104
Cântec pe-o singură strună.....	105
Amurg.....	106
Vuiește vântul toamnei.....	107
Și voi rămâne singur.....	107
Echinocțiu de toamnă.....	108
Final.....	109
Înviere.....	110
ÎMBLÂNZITORUL DE TAINE (1980)	111
IMPLOZIA TĂCERII	
Impact	113
Cuvintele	113
Calul troian.....	114
Prag de iarnă.....	115
Minerul.....	116
Meșterul Manole.....	116
Eternul Don Quijote.....	117
Loc geometric.....	118
Măiastra	119
ȚĂRM FULGERAT	
Țărm fulgerat.....	120
Moment de primăvară.....	121
Rug	121
Țara din noi	122
Durată	123
Cosmogonie.....	124
Viața	124
Transfigurare	125
Circ.....	126
Cu fruntea-n cer.....	127

Dialog	127
Darul mării	128
Caseta	129
Covorul.....	130
Roua	130
Sămânța	131
Doar îndoiala.....	132
Comoara.....	133
Ceasornicul	133
CĂRĂRILE TOAMNEI	
Binețe de toamnă.....	134
Moartea crinului.....	135
Toamna.....	136
Clipele	136
Septembrie	137
Bătrâna casă albă	138
Sfârșit de toamnă.....	139
DRUMUL PE APE (1985)	
Rădăcini	143
Hotarul din veac	143
Meșteșug.....	144
Distih de toamnă	145
Gândul	146
Rodul.....	146
Excelsior.....	147
LaCozia.....	148
Sonet ambiguu	149
La Alba Iulia.....	149
Oricât am îndrăznit.....	150
Rondelul inimii.....	151

Copacul	152
Testamentul lui Iancu.....	152
Matca.....	153
Trecere	154
Cântecul vârstelor.....	155
Râul ascuns.....	156
Drum pe ape.....	157
Statui	157
Dualitate.....	158
Joc de vârste.....	159
Sosește-o zi.....	160
Vulcanul.....	161
Aripi.....	161
Stampă veche.....	162
Ulise.....	163
Muzica sferelor	164
Rod târziu.....	164
Podarul	165
Piramida de cleștar.....	166
Omul faptei.....	167
Joc pur	167
Scoicile	168
Drum magic.....	169
Zvon de primăvară.....	170
Țara din noi	171
Cântec simplu.....	171
Caligrafia tăcerii.....	173
Alfabet	174
Cu vorbe simple.....	175

TORSUL MONADELOR (1997).....	177
Prețul	179
Alergătorul.....	179
Întâmpinarea meșterilor.....	180
Joc de oglinzi.....	181
Geneză	181
S-a terminat osânda.....	182
Bacantele.....	183
Retorica tenebrelor.....	184
Coșmar.....	184
Singurătate	185
Ereditare	186
Gest	186
Ferește-te de gânduri.....	187
Și nu-s cuvinte.....	188
Apus de veac.....	188
Județ	189
Durată	190
Piramida răsturnată.....	190
Aria calomniei.....	191
Eternul Babilon.....	192
Ca vechii daci.....	192
Telal de aripi.....	193
Robind la vis.....	194
Cuvântul.....	195
Tipare	195
Anul 2000	196
Fericirea	197
Muzeu.....	197
Izvorul.....	198

Zbătere	199
Alegorie.....	200
Trecere	200
Meșteșug	201
Rod târziu.....	202
CONSIDERAȚII	203
Lucian Emandi, simbol al moralității autohtone.....	205
MĂRTURII.....	207
„...ramură înflorită de vis și mugure de frumusețe“	209
Numele de pe carte.....	211
Rădăcini.....	213

Nu căuta lumini pitite-n stele
Ascunse prin Saharele cerești
Ci singur fii izvor la toate cele

Iar dacă vrei iluminări sublime
Învață-te mereu să scormonești
A inimii măreață adâncime

Lucian Emandi

